

คณะจิตวิทยา

อิทธิพลของมิติพื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคมต่อการประเมินกลุ่มบุคคล

นางสาวภคนันท์ จิตต์ธรรม 503 74767 38

นางสาวภคศรัณย์ สองจันทร์ 503 74801 38

นางสาวภคนันท์ จิตต์ธรรม
นางสาวภคศรัณย์ สองจันทร์
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

PSY
107

ภคินันท์ จิตต์ธรรมและ ภคศรัณย์ สองจันทร์ : อิทธิพลของมิติพื้นฐานในการตัดสินทางสังคม ต่อการประเมินกลุ่มบุคคล (EFFECTS OF FUNDAMENTAL DIMENSIONS IN SOCIAL JUDGMENT TO GROUP PERCEPTION) อ.ที่ปรึกษาโครงการ : อ.จรุงกุล บุรพวงศ์, 70 หน้า.

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการในการประเมินกลุ่มบุคคลซึ่งมีตัวแปรสำคัญ 2 ตัวแปร คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น ซึ่งเป็นมิติพื้นฐานในการตัดสินทางสังคม (social judgment) งานวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 การศึกษาใหญ่ การศึกษาที่ 1 ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของระดับความมีประสิทธิภาพต่อการประเมินระดับความอบอุ่น แบ่งเป็น 2 เงื่อนไขตามปริมาณข้อมูลของตัวแปรต้น คือ ระดับความมีประสิทธิภาพสูงและต่ำที่ผู้ร่วมวิจัยได้รับ โดยในเงื่อนไขที่หนึ่งข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มเขียว

เงื่อนไขที่สอง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

สมมติฐานที่ 4 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มเขียว

การศึกษาที่ 2 มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของระดับความอบอุ่นต่อการประเมินระดับความมีประสิทธิภาพ แบ่งเป็น 2 เงื่อนไขตามปริมาณข้อมูลของตัวแปรต้น คือ ระดับความอบอุ่นสูงและต่ำที่ผู้ร่วมวิจัยได้รับ โดยในเงื่อนไขที่หนึ่ง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 5 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

สมมติฐานที่ 6 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มเขียว

เงื่อนไขที่สอง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 7 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน
สมมติฐานที่ 8 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มเขียว
กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แก่ นิสิตคณะจิตวิทยาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2
จำนวน 35 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 22 คน และเพศชาย 13 คน และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะต่างๆ คณะชั้นปีจำนวน 58 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 23 คน และเพศชาย 35 คน กลุ่มตัวอย่างได้รับ
ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มสมมติทางสังคม 2 กลุ่มในมิติใดมิติหนึ่งตามการจัดกระทำ คือ มิติความมี
ประสิทธิภาพในการศึกษาที่ 1 และมิติความอบอุ่นในการศึกษาที่ 2 และทำการประเมินระดับของมิติ
พื้นฐานทั้งสองต่อกลุ่มสมมติทั้ง 2 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการคำนวณ โดยใช้การ
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t-test)
ในการตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มสมมติทางสังคม 2 กลุ่ม นอกจากนี้ ยังทำการ
วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)
เพื่อตรวจสอบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในแต่ละมิติของกลุ่มทั้งสองด้วย

ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

ผลการศึกษาที่ 1 ตัวแปรต้นคือความมีประสิทธิภาพ

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการจัดค่าที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงมากกว่า
การจัดค่าที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ พบว่า

1. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและ
สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามี
ประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่าเป็นกลุ่มที่มี
ความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 7.24, p < .001$)
2. ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.50, p < .05$)
3. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและ
สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความ
อบอุ่นน้อยกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า
และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.49, p < .05$)

4. ความชอบของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.73, p < .001$)

เงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการคัดค่าที่บ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพต่ำมากกว่าการคัดค่าที่บ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพสูง

1. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 001 ($t = 7.71, p < .001$)
2. ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.55, p < .01$)
3. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความชอบน้อยกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.82, p < .05$)
4. ความชอบของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.44, p < .05$)

ผลการศึกษาที่ 2

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการคัดค่าที่บ่งบอกถึงความชอบสูงมากกว่าความชอบต่ำ

1. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความชอบสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.30, p < .001$)

2. ความชอบของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.69, p < .001$)
3. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.06, p < .05$)
4. ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.80, p < .001$)

เงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการค้ำที่บ่งบอกถึงความชอบต่ำมากกว่าความชอบสูง

1. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความชอบกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.77, p < .001$)
2. ความชอบของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .73, p < .001$)
3. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความชอบกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.02, p < .05$)
4. ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.59, p < .05$)

สารบัญ

	เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ		
	ความเป็นมาและความสำคัญ	1
	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	- งานวิจัยของ Asch (1946)	1-2
	- งานวิจัยของ Harold H. Kelley	2-3
	- งานวิจัยของ Rosenberg Nelson และ Vivekananthan (1968)	3-4
	- Mixed Stereotype Content Model ของ Susan T. Fiske, Amy J. C. Cuddy, Peter Glick และ Jun Xu (2002)	4-6
	- แนวคิดของ Phalet และ Poppe (1997)	6
	- งานวิจัยของ Allport (1954)	6
	- งานวิจัยของ Bales (1970)	6
	- งานวิจัยของ Judd, James-Hawkins, Yzerbyt and Kashima (2005)	6-7
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7-8
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย		
	สมมติฐานในการวิจัย	9-12
	กลุ่มตัวอย่าง	12
	ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย	12-23
	วิธีดำเนินการทดลอง	
	การศึกษาที่ 1	24-25
	การศึกษาที่ 2	25-27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	การศึกษาที่ 1	
	เงื่อนไขที่หนึ่ง	28-29
	เงื่อนไขที่สอง	29-30

	เรื่อง	หน้า
	การศึกษาที่ 2	
	เงื่อนไขที่หนึ่ง	30-31
	เงื่อนไขที่สอง	31-32
	บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย	
	การศึกษาที่ 1	
	เงื่อนไขที่หนึ่ง	33-34
	เงื่อนไขที่สอง	34-35
	การศึกษาที่ 2	
	เงื่อนไขที่หนึ่ง	35-36
	เงื่อนไขที่สอง	36-38
	อภิปรายผลการวิจัยโดยรวม	38-40
	บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
	รายการอ้างอิง	41
	ภาคผนวก	49
	ภาคผนวก ก	50
	ภาคผนวก ข	54
	ภาคผนวก ค	69

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความถี่ของค่าต่างๆ จากการพัฒนาเครื่องมือชิ้นแรก	12
2	ค่าที่ถูกจัดประเภทจากการเก็บข้อมูลครั้งแรก เพื่อที่จะนำไปใช้ ในการพัฒนามาตรฐานต่อไป	18
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพ ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง (การศึกษาที่ 1)	27
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่น ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง (การศึกษาที่ 1)	27
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพ ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง (การศึกษาที่ 1)	28
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่น ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง (การศึกษาที่ 1)	29
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่น ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง (การศึกษาที่ 2)	29
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพ ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง (การศึกษาที่ 2)	30
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่น ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง (การศึกษาที่ 2)	30
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพ ของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง (การศึกษาที่ 2)	30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการพื้นฐานที่สำคัญด้านหนึ่งของมนุษย์ บุคคลคนหนึ่งมีความสัมพันธ์กับคนรอบข้างได้ในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ที่เปิดเผยใกล้ชิดกับสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์เชิงทางการในบริบทของการทำงาน ความสัมพันธ์ซึ่งนำไปสู่การตอบสนองความต้องการอื่น เช่น การซื้อขายสินค้า การเจรจาต่อรอง หรือการพูดคุยสร้างความประทับใจกับเพศตรงข้าม สิ่งที่น่าสนใจคืออะไรคือจุดเริ่มต้นของการสร้างความสัมพันธ์ และมีกระบวนการใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนรอบข้าง

เราอาจสร้างและดำรงความสัมพันธ์ไว้เพื่อจุดประสงค์อื่นนอกจากตอบสนองความต้องการพื้นฐาน หรือเราอาจมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นเนื่องจากรับรู้ถึงความเข้ากันได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจุดประสงค์ของการสร้างความสัมพันธ์คืออะไร ก่อนจะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น การรับรู้และประเมินบุคคลเป็นกระบวนการสำคัญที่บุคคลทุกคนกระทำ กระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเป็นไปโดยอัตโนมัติ (Solomon E. Asch, 1946) โดยมีพื้นฐานหรือคุณลักษณะที่บุคคลใช้ในการสร้างความประทับใจโดยรวม และประเมินบุคลิกภาพของบุคคลอื่นประกอบไปด้วย 2 ประการ คือ ความมีประสิทธิภาพ (Competency) และความอบอุ่น (Warmth)

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของ Asch (1946)

Solomon Asch (1946) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการในการประเมินบุคคล โดยมีสมมติฐานว่าคุณลักษณะต่างๆมีอิทธิพลต่อกระบวนการประเมินบุคคลในระดับต่างกัน เขาทำการทดลองโดยให้รายการคำคุณศัพท์ซึ่งใช้บรรยายลักษณะของบุคคล (adjective trait descriptions) กับผู้ร่วมการทดลองซึ่งเป็นนักศึกษา 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกได้รับการบอกว่า บุคคลที่จะต้องประเมินมีความฉลาด (intelligent) มีทักษะ (skillful) ขยันหมั่นเพียร (industrious) อบอุ่น (warm) มีความตั้งใจ (determined) เป็นการเป็นงาน (practical) และระมัดระวัง (cautious) ส่วนกลุ่มที่สองได้รับการบอกว่า บุคคลที่จะต้องประเมินมีความฉลาด (intelligent) มีทักษะ (skillful) ขยันหมั่นเพียร (industrious) เย็นชา (cold) มีความตั้งใจ (determined) เป็นการเป็นงาน (practical) และระมัดระวัง (cautious) จะเห็นได้ว่ารายการคำศัพท์ทั้ง 2 ชุดมีความคล้ายคลึงกันมาก ต่างกันเพียงหนึ่งประการคือ บุคคลเป็นคนอบอุ่นหรือเย็นชาเท่านั้น ผลการทดลองพบว่า ผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มแรกประเมินบุคคลในทางบวกมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่สองมาก โดยประเมินบุคคล

ว่ามีลักษณะอื่นๆที่ดีควบคู่ด้วยมากกว่าผู้ร่วมการทดลองกลุ่มที่สองประเมิน เช่น มีน้ำใจ (generous) มีความสุข (happy) เป็นคนดีตามธรรมชาติ (good-natured) มีอารมณ์ขัน (humorous) มีเมตตากรุณา (humane) ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน (altruistic) เป็นต้น

Asch ได้ทำการทดลองเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบว่าคุณลักษณะอื่นจะมีอิทธิพลในลักษณะเดียวกับความอบอุ่นและเย็นชาหรือไม่ โดยในการทดลองที่สอง เขาใช้รายการคำคุณศัพท์เช่นเดิม แต่ได้นำคำว่าสุภาพ (polite) และ ตรง (blunt) มาใช้แทนที่คำว่าอบอุ่นและเย็นชาในรายการคำคุณศัพท์ทั้งสองชุดตามลำดับ และให้นักศึกษากลุ่มใหม่ประเมินบุคคลดั้งเดิม พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีการประเมินบุคคลในลักษณะที่แตกต่างกันน้อยกว่าในการทดลองครั้งแรกมาก แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของความสุภาพและความตรงที่มีน้อยกว่าความอบอุ่นและความเย็นชา

ข้อค้นพบที่น่าสนใจดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะต่างๆมีอิทธิพลในระดับต่างกันต่อการประเมินบุคคล เขาแบ่งคุณลักษณะออกเป็น 2 ประเภทตามระดับของอิทธิพลในกระบวนการดังกล่าว คือ Central traits เป็นคุณลักษณะซึ่งบุคคลมักใช้เป็นเกณฑ์หลักในการประเมินบุคคลโดยรวม และมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะประการอื่น ส่วน Peripheral traits เป็นคุณลักษณะที่บุคคลใช้ในการประเมินน้อยกว่า Central traits และส่งผลต่อคุณลักษณะประการอื่นค่อนข้างน้อย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ Asch ค้นพบ Central traits 2 ประการคือ ความอบอุ่น (Warm) และ ความเย็นชา (Cold) นั่นเอง

งานวิจัยของ Harold H. Kelley (1950 อ้างถึงใน John D. DeLaMater และ Daniel J. Myers, 2007)

เนื่องจากงานวิจัยของ Asch มีจุดอ่อนคือจัดกระทำในห้องทดลอง ซึ่งอาจทำให้ได้ผลที่แตกต่างจากสภาพการณ์จริง Harold H. Kelley จึงนำข้อค้นพบของ Asch มาศึกษาต่อในสภาพการณ์ที่เป็นธรรมชาติกว่า คือ ในชั้นเรียนของมหาวิทยาลัย กระบวนการในการศึกษานั้นมีความคล้ายคลึงกับการทดลองของ Asch คือ เขาได้บอกคุณลักษณะของวิทยากรพิเศษให้กับนักศึกษา 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกได้รับการบอกว่า วิทยากรเป็นบุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียร (industrious) ระมัดระวัง (critical) เป็นการเป็นงาน (practical) มีความตั้งใจ (determined) และอบอุ่น (warm) ส่วนกลุ่มที่สองได้รับการบอกว่า วิทยากรเป็นบุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียร (industrious) ระมัดระวัง (critical) เป็นการเป็นงาน (practical) มีความตั้งใจ (determined) และเย็นชา (cold) เช่นเดียวกับการทดลองของ Asch เขาได้ให้รายการคุณศัพท์ 2 ชุดที่คล้ายกันมากต่างกันเพียงหนึ่งประการคือ เป็นคนอบอุ่นหรือเย็นชาเท่านั้น หลังจากวิทยากรทำการสอนเป็นเวลา 20 นาที เขาจึงให้นักศึกษาประเมินความประทับใจที่มีต่อวิทยากร และพบผลการทดลองที่สอดคล้องกับการทดลองของ Asch คือ นักศึกษากลุ่มที่หนึ่ง ซึ่งได้รับการบอกว่าวิทยากรเป็นคน

อบอุ่น ประเมินวิทยากรว่าเป็นคนมีความเห็นอกเห็นใจ (considerate) เข้าสังคมเก่ง (sociable) เป็นที่ชื่นชอบ (popular) มีความดีในตัวเอง (good-natured) มีอารมณ์ขัน (humorous) และมีความเมตตาากรุณา (humane) ในระดับสูงกว่าการประเมินของนักศึกษาในกลุ่มที่สอง ซึ่งได้รับการบอกว่าเป็นวิทยากรเป็นคนเย็นชา การวิจัยครั้งนี้จึงสนับสนุนข้อค้นพบของ Asch คือ ความอบอุ่นและความเย็นชาเป็น Central traits ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะอื่น และส่งผลต่อการประเมินบุคคลเป็นอย่างมาก

งานวิจัยของ Rosenberg Nelson และ Vivekananthan (1968)

จากงานวิจัยของ Asch และ Kelley พบ Central traits คือ ความอบอุ่นและความเย็นชา ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่ตรงข้ามกัน ในเวลาต่อมาได้มีการจัดคุณลักษณะดังกล่าวให้เป็นหนึ่งในมิติพื้นฐาน (Fundamental Dimensions) ในการตัดสินใจทางสังคม (Social judgment) เรียกรวมกันว่า Warmth หรือ มิติความอบอุ่น เป็นการประเมินว่าบุคคลมีเจตนาดีหรือร้าย ซึ่งการประเมินเจตนาของคนรอบข้างมีความจำเป็นมากในการอยู่รอดของมนุษย์ (Susan T. Fiske, Amy J. C. Cuddy & Peter Glick, 2001) แต่นอกจากการประเมินว่าบุคคลมีเจตนาดีหรือร้ายแล้ว การประเมินว่าบุคคลสามารถเติมเต็มเจตนาที่ตน หรือมีความสามารถในการไปสู่เป้าหมายก็เป็นอีกกระบวนการที่สำคัญ และถูกจัดเป็นมิติพื้นฐานที่สองในการตัดสินใจทางสังคม เรียกว่า Competency หรือ มิติความมีประสิทธิภาพ ซึ่งมิตินี้ได้รับการค้นพบโดย Rosenberg Nelson และ Vivekananthan นั่นเอง

Rosenberg Nelson และ Vivekananthan ได้ทำการทดลองโดยให้ผู้เข้าร่วมการทดลองประเมินบุคคล 10 คน โดยการเลือกคำที่คิดว่าสอดคล้องกับบุคลิกภาพของบุคคลทั้งสิบมากที่สุด แล้วใช้วิธีทางสถิติจำแนกกลุ่มคำที่กลุ่มตัวอย่างประเมิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินบุคคลทั้งสิบโดยใช้มิติพื้นฐาน 2 ประการ คือ มิติทางความฉลาด (intellectual) ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มตรงข้ามกัน คือคุณลักษณะที่ดีทางความฉลาด (good intellectual) คือ บุคคลที่มีความฉลาด (intelligent) และความตั้งใจ (determined) กับคุณลักษณะที่ไม่ดีทางความฉลาด (bad intellectual) คือ บุคคลที่มีความเขลา (foolish) และไร้ความรับผิดชอบ (irresponsible) ส่วนมิติที่ 2 คือ มิติทางสังคม (social) แบ่งเป็น 2 กลุ่มที่ตรงข้ามเช่นกัน คือคุณลักษณะที่ดีทางสังคม (good social) ได้แก่ บุคคลที่เข้าสังคมเก่ง (sociable) และช่วยเหลือผู้อื่น (helpful) ส่วนคุณลักษณะที่ไม่ดีทางสังคม (bad social) คือ บุคคลที่ไม่เป็นที่ชื่นชอบ (popular) และฉุนเฉียว (irritable)

แม้ Rosenberg Nelson และ Vivekananthan จะตั้งชื่อมิติพื้นฐานแตกต่างออกไป แต่การจัดแบ่งกลุ่มของคุณลักษณะทางบุคลิกภาพนี้ ก็ยังคงรูปแบบที่สอดคล้องกับมิติความมีประสิทธิภาพและมิติความอบอุ่นไว้ กล่าวคือ มิติความมีประสิทธิภาพและมิติความฉลาดมีความ

สอดคล้องกัน คือ มีเป้าหมายเพื่อการประเมินความสามารถในการบรรลุเป้าหมายของบุคคล ส่วนมิติความอบอุ่นและมิติทางสังคมก็เป็นการประเมินว่าบุคคลมีเจตนาดีหรือร้ายนั่นเอง นอกจากนี้ Rosenberg Nelson และ Vivekananthan ยังพบคุณลักษณะที่เป็นคู่ตรงข้าม คือคุณลักษณะที่ดีทางความฉลาด (good intellectual) และคุณลักษณะที่ไม่ดีทางความฉลาด (bad intellectual) ในมิติความฉลาด ส่วนในมิติทางสังคมก็พบคุณลักษณะที่ดีทางสังคม (good social) และคุณลักษณะที่ไม่ดีทางสังคม (bad social) ซึ่งเป็นการระบุถึงทิศทางที่แตกต่างกันในการประเมินบุคคลต่างๆอย่างชัดเจน

Mixed Stereotype Content Model ของ Susan T. Fiske, Amy J. C. Cuddy, Peter Glick และ Jun Xu (2002)

การศึกษาของ Fiske (1992) เสนอว่ามิติของภาพในความคิด (stereotype) เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เมื่อบุคคลพบเจอกับบุคคลอื่น ไม่ว่าจะในฐานะปัจเจกบุคคลหรือในฐานะสมาชิกของกลุ่มทางสังคม บุคคลย่อมอยากรู้เจตนา (goal) ของบุคคลเหล่านั้น ว่า บุคคลมีเป้าหมายในทางบวกหรือลบ คือ ต้องการทำเพื่อตนเองหรือกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิก นอกจากนั้นยังมีความต้องการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการบรรลุเป้าหมายของบุคคลนั้นด้วย ในขั้นตอนแรกคือการประเมินเกี่ยวกับทิศทางของเป้าหมายนั้น มีความใกล้เคียงกับมิติทางสังคมคือ Warmth ส่วนการประเมินเกี่ยวกับความสามารถก็เทียบได้กับมิติความมีประสิทธิภาพ หรือ Competency

ในการประเมินกลุ่มทางสังคมต่างๆ Fiske ได้พบการผสมผสานระหว่าง 2 มิติพื้นฐานดังกล่าวในลักษณะที่ต่างกัน โดยแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามีทั้งประสิทธิภาพและความอบอุ่นในระดับสูง ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มที่บุคคลชื่นชม มีสถานภาพสูง ไม่มีการแข่งขันด้วย เป็นกลุ่มที่มีความภาคภูมิใจเมื่อได้อยู่ เช่น กลุ่มของบุคคลเอง (in-group)
2. กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามีทั้งประสิทธิภาพและความอบอุ่นในระดับต่ำ (Contemptuous prejudice) เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพต่ำ มีการแข่งขันด้วย เป็นกลุ่มที่บุคคลรังเกียจ และมีความโกรธแค้น ได้แก่ ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากทางการ (welfare recipients) และกลุ่มคนจน
3. กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพในระดับต่ำแต่มีความอบอุ่นในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพต่ำ ไม่มีการแข่งขัน บุคคลมีความสงสารและเห็นใจ มักได้รับการประเมินว่าใส่ใจกับสมาชิกในกลุ่มของตนมาก และมีแนวโน้มที่จะทำร้ายสมาชิกในกลุ่มของตนในระดับต่ำ เมื่อ

บุคคลประเมิณกลุ่มทางสังคมเหล่านี้จะทำให้เกิดภาพในความคิดแบบ Paternalistic (Paternalistic stereotype) เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ไร้ความสามารถ แม่บ้าน

4. กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพในระดับสูงแต่มีความอ่อนแอในระดับต่ำ มักเป็นกลุ่มที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นกลุ่มที่สามารถทำสิ่งต่างๆ ได้ดี และประสบความสำเร็จสูง แต่มักถูกประเมินเจตนาในทางลบ คือ บุคคลมักมีความอิจฉา (Envious prejudice) เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีสถานภาพสูง มีการแข่งขันสูง บุคคลมีการประเมินกลุ่มทางสังคมเหล่านี้และผนวกเป็นภาพในความคิดแบบ Envious (Envious stereotype) ได้แก่ ชาวเอเชีย ชาวฮิว กลุ่มคนรวยและกลุ่มผู้หญิงสมัยใหม่ (feminists)

จะเห็นได้ว่าโมเดล Mixed Stereotype Content พบการประเมินกลุ่มทางสังคม 4 ประเภท แต่คณะผู้วิจัยขอขยายรายละเอียดเกี่ยวกับ 2 กลุ่ม คือ ภาพในความคิดแบบ Paternalistic และภาพในความคิดแบบ Envious เท่านั้น เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้โดยตรง

ภาพในความคิดแบบ Paternalistic

ภาพในความคิดแบบ Paternalistic ปรากฏอยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งด้านเชื้อชาติ อายุ การพูดภาษาท้องถิ่น และอคติทางเพศ มักเป็นกลุ่มที่ถูกดูหมิ่นเหยียดหยามแต่น่าสงสาร เป็นกลุ่มที่มีลักษณะของความเห็นใจ ใจอ่อนปรากฏอยู่ เช่น กลุ่มเหยียดคนผิวดำ จะรับรู้ว่าคุณผิวดำไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่เกียจ น่าสงสาร ไร้ประโยชน์ เป็นกลุ่มที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ (I. Katz & Hass, 1986 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002) หรือผู้สูงอายุที่แม้จะไม่มีประสิทธิภาพ แต่ใจดี (Cuddy & Fiske, 2002) ในทำนองเดียวกัน ผู้ที่มีภาษาท้องถิ่นและย้ายไปอยู่ถิ่นฐานอื่น เช่น ชาวสกอตแลนด์ที่อาศัยในประเทศอังกฤษ มักได้รับการประเมินว่าเป็นพวกไม่มีประสิทธิภาพแต่เป็นมิตร (Bradac, 1990 อ้างถึงใน Fiske, Cuddy & Glick, 2002) ภาพในความคิดแบบ Paternalistic ปรากฏอย่างชัดเจนเมื่อมีการประเมินเพศชายและเพศหญิง โดยพบว่ากลุ่มที่เกิดกันทางเพศมักมองว่าผู้หญิงแบบดั้งเดิมมีความอ่อนแอแต่ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน (Haddock & Zanna, 1994 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002)

ภาพในความคิดแบบ Envious

ลักษณะนี้เป็นลักษณะที่ตรงข้ามกับภาพในความคิดแบบ Paternalistic คือ เป็นกลุ่มที่ถูกรับรู้ว่ามีลักษณะในมิติความมีประสิทธิภาพสูง แต่มีลักษณะในมิติความอ่อนแอต่ำ จากการศึกษาของ Glick และ Fiske (2001) พบว่า กลุ่มที่มีการเหยียดเพศมักระบุกลุ่มผู้หญิงสมัยใหม่ เช่น ผู้หญิงที่มีหน้าที่การงาน สุภาพสตรี ผู้หญิงรักร่วมเพศ และนักกีฬา เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน แต่ขาดความอ่อนแอ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มผู้ที่ต่อต้านชาวฮิว มีการกล่าวเกินจริงเกี่ยวกับชาวฮิวว่า ชาวฮิวเป็นพวกมีประสิทธิภาพที่น่ากลัว และยังคงมองว่าชาวฮิวไม่อ่อนแออีกด้วย

เมื่อศึกษาในกลุ่มของชาวเอเชียที่มีลักษณะเทียบเท่ากับกลุ่มของชาวอเมริกันสมัยใหม่เป็นกลุ่มที่ถูกมองว่ามีประสิทธิภาพมากเกินไป แรงบันดาลใจสูง ขยันทำงานมากเกินไป และไม่สนใจสังคม (Sue, Sue & Sue, 1975 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002)

งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดของ Phalet และ Poppe (1997 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002) ในการระบุมิติที่หลากหลายเกี่ยวกับภาพในความคิดของชาวยุโรปกลางและตะวันออก มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Fiske (1993) ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่ง ไม่มีประสิทธิภาพ แต่มีศีลธรรมและเข้าสังคม เทียบได้กับ Paternalistic stereotype กลุ่มที่สอง มีประสิทธิภาพ แต่ไร้ศีลธรรมและไม่เข้าสังคม คล้ายคลึงกับ Envious stereotype

จากการศึกษากลุ่มที่มีความแตกต่างกันด้านเชื้อชาติ ชาวียวมักถูกมองว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ แต่ไม่มีความอบอุ่น ในขณะที่ชาวแอฟริกันอเมริกันมักถูกประเมินว่าอบอุ่น แต่ไม่มีประสิทธิภาพ (Allport, 1954 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002) การรับรู้กลุ่มที่แตกต่างกันด้านเชื้อชาตินั้นยังมีความสอดคล้องกับภาพในความคิด เกี่ยวกับการรับรู้กลุ่มย่อยของเพศหญิงในปัจจุบัน โดย Deaux, Winton, Crowley & Lewis (1985 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002) และ Six & Eckes (1991 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002) พบว่า ในกลุ่มผู้หญิงสมัยใหม่ เช่น ผู้หญิงที่ทำงานนอกบ้าน ผู้หญิงที่มองว่าผู้ชายและผู้หญิงมีความเสมอภาค (feminists) ผู้หญิงที่มีรสนิยมรักร่วมเพศและนักกีฬา มักไม่เป็นที่ชื่นชอบ มีอำนาจเหนือและความสามารถ ในขณะที่กลุ่มผู้หญิงแบบดั้งเดิม คือ กลุ่มแม่บ้านมักได้รับการประเมินว่าเป็นที่ชื่นชอบ ฟังหาผู้อื่นว่าไร้ความสามารถ

Bales (1970 อ้างถึงใน Fiske, Cuddy & Glick, 2002) พบว่า การรับรู้ของแต่ละบุคคลที่มีต่อกลุ่มต่างๆ นั้นแปรผันตามมิติของงานและมิติทางสังคม ซึ่งเปรียบเทียบได้กับมิติความมีประสิทธิภาพและมิติความอบอุ่น เช่นเดียวกับ Peeters (1983, 1992 & 1995 อ้างถึงใน Fiske Cuddy & Glick, 2002) ที่ได้จัดแบ่งกลุ่ม Profitability คือ การทำประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่น โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ Self-Profitability การทำประโยชน์เพื่อตนเองซึ่งมีความคล้ายคลึงกับมิติความมีประสิทธิภาพ และ Others-Profitability การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นซึ่งมีความคล้ายคลึงกับมิติความอบอุ่น ทั้งนี้ งานวิจัยของ Peeters ได้ถูกนำไปประยุกต์เป็นภาพในความคิดที่มีความเป็นสากลและสามารถใช้ในการประเมินพฤติกรรมทางสังคมได้เป็นอย่างดี

Judd, James-Hawkins, Yzerbyt and Kashima (2005) รายงานผลการทดลองว่า เมื่อมีการเปรียบเทียบกลุ่มทางสังคมสองกลุ่มที่มีระดับความมีประสิทธิภาพหรือมิติความอบอุ่นแตกต่างกัน กลุ่มที่มีมิติพื้นฐานแรกสูงกว่า เช่น กลุ่มแรกมีประสิทธิภาพหรือความอบอุ่นสูงกว่า มักได้รับ

การประเมินว่ามีมิติพื้นฐานอีกมิติ คือ ความอบอุ่นหรือประสิทธิภาพต่ำกว่ากลุ่มที่สอง ส่วนกลุ่มที่สองซึ่งมีมิติพื้นฐานแรกต่ำกว่า เช่น มีประสิทธิภาพหรือความอบอุ่นต่ำกว่ากลุ่มแรก มักได้รับการประเมินว่ามีมิติพื้นฐานอีกมิติ คือ ความอบอุ่นหรือประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มแรก แสดงให้เห็นว่าการประเมินกลุ่มทางสังคมสองกลุ่มที่ถูกนำมาเปรียบเทียบกัน ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ที่ Judd James-Hawkins Yzerbyt และ Kashima เรียกว่า ผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) สอดคล้องกับภาพในความคิดที่เรามักพบกัน (Nicholas Kervyn, Vincent Y. Yzerbyt, Charles M. Judd & Ana Nunes, 2009) คือ นักธุรกิจที่ร่ำรวยและฉลาดจะหยิ่ง ทะนงตัวและคิดถึงผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก แสดงให้เห็นถึงการมีประสิทธิภาพในระดับสูงแต่มีความอบอุ่นในระดับต่ำ ตรงข้ามกับผู้หญิงที่มีความอบอุ่นและห่วงใยผู้อื่น แต่ไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ คนทางใต้มีลักษณะเป็นมิตรและรู้ว่าจะประพฤติตัวอย่างไรเมื่ออยู่ในสังคม แต่ซีเกียจและไม่สามารถจัดการสิ่งต่างๆ ให้เป็นระบบระเบียบได้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการประเมินบุคคลในฐานะปัจเจกหรือในฐานะสมาชิกของกลุ่ม เช่น เชื้อชาติ เพศ เป็นต้น บุคคลมักอาศัยมิติพื้นฐานทั้งสองคือ มิติความมีประสิทธิภาพและมิติความอบอุ่น และในการประเมินกลุ่มทางสังคมที่ได้กล่าวมาแล้ว มักพบการประเมินในลักษณะขัดแย้งกันระหว่างมิติความมีประสิทธิภาพและมิติความอบอุ่น ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการประเมินกลุ่มทางสังคมเช่นกัน จึงมีสมมติฐานว่า เมื่อมีการประเมินกลุ่มทางสังคม 2 กลุ่มพร้อมกันจะก่อให้เกิดความพยายามชดเชย คือ กลุ่มที่มีระดับของมิติพื้นฐานหนึ่งสูงกว่ากลุ่มทางสังคมอีกกลุ่มหนึ่ง จะได้รับการประเมินว่ามีระดับของมิติพื้นฐานอีกมิติหนึ่งต่ำกว่ากลุ่มทางสังคมอีกกลุ่มหนึ่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้เห็นถึงกระบวนการประเมินกลุ่มทางสังคมของบุคคล ซึ่งเกิดจากมิติพื้นฐาน 2 มิติคือความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น ว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือตรงกันข้าม
2. ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสังคมมีปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างและไม่เข้าใจระหว่างผู้คนมากมาย หนึ่งในสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวคือการแบ่งแยกกลุ่มเรากลุ่มเขา อันนำมาซึ่งอคติและพฤติกรรมทางลบต่อกลุ่ม ส่งผลให้เกิดความวุ่นวายในสังคมโดยรวม การวิจัยครั้งนี้ที่มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการประเมินกลุ่มทางสังคม ซึ่งเกิดจากมิติพื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคม จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงกระบวนการทางสังคมของตน ที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติและในระดับไร้จิตสำนึก เมื่อบุคคลรับรู้และตระหนักว่าตนมีวิธีในการประเมินกลุ่มบุคคล

ในสังคมเช่นไร สิ่งที่น่าจะตามมาคือการใคร่ครวญถึงเจตคติที่แท้จริงของตนต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ
นอกจากนี้ยังนำมาซึ่งการควบคุมพฤติกรรมของตนไม่ให้เป็นไปในทางลบหรือไม่นำมาซึ่งผลเสีย
ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

การวิจัยเชิงปริมาณในชุมชนสงฆ์ ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนบน
และภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
และภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
และภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
และภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
และภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
และภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
และภาคเหนือตอนล่าง ๒ จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง

๑. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
๑.๑ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๒ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๓ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๔ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๕ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๖ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๗ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๘ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๙ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม
๑.๑๐ เพื่อศึกษาเจตคติของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อสังคม

๒. ระเบียบวิธีวิจัย
๒.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ
๒.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ
๒.๓ การวิจัยเชิงผสมผสาน
๒.๔ การวิจัยเชิงทดลอง
๒.๕ การวิจัยเชิงสังเกต
๒.๖ การวิจัยเชิงสำรวจ
๒.๗ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
๒.๘ การวิจัยเชิงพัฒนา
๒.๙ การวิจัยเชิงประเมินผล
๒.๑๐ การวิจัยเชิงวิจัยการแก้ปัญหา

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) ระหว่างมิติพื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคม 2 มิติ คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น เมื่อนำมาใช้ในการประเมินกลุ่มทางสังคม 2 กลุ่มที่มีระดับความมีประสิทธิภาพและระดับความอบอุ่นต่างกันว่า ความมีประสิทธิภาพหรือความอบอุ่นของทั้งสองกลุ่มจะถูกประเมินในทิศทางเดียวกันหรือทิศทางตรงกันข้าม โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 การศึกษา

การศึกษาที่ 1

ในการศึกษาที่ 1 ตัวแปรต้นคือระดับความมีประสิทธิภาพของกลุ่มทางสังคม 2 กลุ่ม ซึ่งให้ชื่อสมมติว่ากลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน เพื่อจัดข้อมูลหรือภาพในความคิดที่กลุ่มตัวอย่างอาจมีก่อนทำการทดลอง ตัวแปรตามคือระดับความอบอุ่นของกลุ่มทั้งสอง คณะผู้วิจัยต้องการทำการศึกษาว่า เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของกลุ่มที่หนึ่งและสองว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงและต่ำตามลำดับ มิติพื้นฐานในอีกมิติคือความอบอุ่นของกลุ่มทั้งสองจะได้รับการประเมินในทิศทางเดียวกับระดับความมีประสิทธิภาพ คือ กลุ่มที่หนึ่งซึ่งมีมีประสิทธิภาพสูงกว่าถูกประเมินว่ามีความอบอุ่นในระดับสูง และกลุ่มที่สองที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าจะถูกประเมินว่ามีความอบอุ่นต่ำ หรือความอบอุ่นซึ่งเป็นมิติพื้นฐานอีกมิติหนึ่งจะได้รับการประเมินในทิศทางตรงกันข้ามกับความมีประสิทธิภาพ คือ กลุ่มที่หนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าจะได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นในระดับต่ำ ในขณะที่กลุ่มที่สองที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าจะได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นสูงกว่า แบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข ดังนี้

เงื่อนไขที่หนึ่ง

ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

เนื่องจากการแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองว่ากลุ่มเขียวเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน กลุ่มเขียวจึงควรได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน แม้ว่าปริมาณข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงและข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากันก็ตาม

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่ม
เขียว

เพื่อศึกษาถึงผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) ระหว่างมิติ
พื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคม 2 มิติ คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น เมื่อประเมินกลุ่ม
ทางสังคม 2 กลุ่มเปรียบเทียบกัน กลุ่มน้ำเงินที่ได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพต่ำ
กว่า ควรจะได้รับการประเมินในอีกมิติพื้นฐานหนึ่งคือความอบอุ่นในระดับที่สูงกว่ากลุ่มเขียว ซึ่ง
ได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในระดับสูง

เงื่อนไขที่สอง

ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมี
ประสิทธิภาพสูง มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำ
เงิน

เนื่องจากการแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองว่ากลุ่มเขียวเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่ม
น้ำเงิน กลุ่มเขียวจึงควรได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน แม้ว่าปริมาณข้อมูลที่
ที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงและข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากันก็
ตาม

สมมติฐานที่ 4 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่ม
เขียว

เพื่อศึกษาถึงผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) ระหว่างมิติ
พื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคม 2 มิติ คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น เมื่อประเมินกลุ่ม
ทางสังคม 2 กลุ่มเปรียบเทียบกัน กลุ่มน้ำเงินที่ได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพต่ำ
กว่า ควรจะได้รับการประเมินในอีกมิติพื้นฐานหนึ่งคือความอบอุ่นในระดับที่สูงกว่ากลุ่มเขียว ซึ่ง
ได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในระดับสูง

การศึกษาที่ 2

ในการศึกษานี้ตัวแปรต้นคือระดับความอบอุ่นของกลุ่มทางสังคม 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่ม
สมมติ คือ กลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินเช่นเดียวกับในการศึกษาที่ 1 ส่วนตัวแปรตามคือระดับความมี
ประสิทธิภาพของกลุ่มทั้งสอง คณะผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความอบอุ่นของ
กลุ่มที่หนึ่งและสองว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงและต่ำตามลำดับ มิติพื้นฐานในอีกมิติคือความมี
ประสิทธิภาพของกลุ่มทั้งสองจะได้รับการประเมินในทิศทางเดียวกับระดับความอบอุ่น คือ กลุ่มที่
หนึ่งซึ่งมีความอบอุ่นสูงกว่าถูกประเมินว่ามีประสิทธิภาพในระดับสูง และกลุ่มที่สองที่มีความ

อบอุ่นต่ำกว่าจะถูกประเมินว่ามีความอบอุ่นต่ำเช่นกัน หรือความมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นมิติพื้นฐาน อีกมิติหนึ่งจะได้รับการประเมินในทิศทางตรงกันข้ามกับความอบอุ่น คือ กลุ่มที่หนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่าจะได้รับการประเมินว่ามีความมีประสิทธิภาพต่ำกว่า ในขณะที่กลุ่มที่สองที่มีความอบอุ่นต่ำกว่าจะได้รับการประเมินว่ามีความมีประสิทธิภาพสูงกว่า แบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข ดังนี้

เงื่อนไขที่หนึ่ง

ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 5 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

เนื่องจากการแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองว่ากลุ่มเขียวเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน กลุ่มเขียวจึงควรได้รับการประเมินว่ามีความมีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน แม้ว่าปริมาณข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงและข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากันก็ตาม แม้ว่าปริมาณข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงและข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากันก็ตาม

สมมติฐานที่ 6 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความมีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มเขียว

เพื่อศึกษาถึงผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) ระหว่างมิติพื้นฐานในการตัดสินทางสังคม 2 มิติ คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น เมื่อประเมินกลุ่มทางสังคม 2 กลุ่มเปรียบเทียบกัน กลุ่มน้ำเงินที่ได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นต่ำกว่า ควรจะได้รับการประเมินในอีกมิติพื้นฐานหนึ่งคือความมีประสิทธิภาพในระดับที่สูงกว่ากลุ่มเขียว ซึ่งได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นในระดับสูง

เงื่อนไขที่สอง

ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 7 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

เนื่องจากการแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองว่ากลุ่มเขียวเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน กลุ่มเขียวจึงควรได้รับการประเมินว่ามีความมีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน แม้ว่าปริมาณข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงและข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากันก็ตาม แม้ว่าปริมาณข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงและข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากันก็ตาม

สมมติฐานที่ 8 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่ม
เขียว

เพื่อศึกษาถึงผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) ระหว่างมิติ
พื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคม 2 มิติ คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น เมื่อประเมินกลุ่ม
ทางสังคม 2 กลุ่มเปรียบเทียบกัน กลุ่มน้ำเงินที่ได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นต่ำ
กว่า ควรจะได้รับการประเมินในอีกมิติพื้นฐานหนึ่งคือความมีประสิทธิภาพในระดับที่สูงกว่ากลุ่ม
เขียว ซึ่งได้รับการจัดกระทำว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นในระดับสูง

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือ

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือด้วยแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 4 ชุด คือ
มิติความมีประสิทธิภาพ 2 ชุด ได้แก่ ความมีประสิทธิภาพสูงและความมีประสิทธิภาพต่ำ และมิติ
ความอบอุ่น 2 ชุด ได้แก่ ความอบอุ่นสูงและความอบอุ่นต่ำ เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จำนวน 120 คน แบ่งเป็นเพศชาย 60 คน และเพศหญิง 60 คน โดยคณะและชั้นปี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาจริงคือ นิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 140 คน แบ่งเป็นเพศชาย 70 คน และเพศหญิง 70 คน โดยคณะ
คณะและชั้นปี

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจริง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวนทั้งหมด 93 คน แบ่งเป็นนิสิตคณะ
จิตวิทยา ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 22 คน และเพศชาย 13 คน และ
นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะต่างๆ คณะชั้นปีจำนวน 58 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 23 คน และ
เพศชาย 35 คน

ขั้นตอนการสร้างมาตรฐานและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

เนื่องจากในงานของ Charles M. Judd, Laurie James-Hawkins, Vincent Vzerbyt &
Yoshihisa Kashima (2005) ที่คณะผู้วิจัยใช้เป็นต้นแบบในการทำกรวิจัยครั้งนี้ คำที่ใช้ในการ
ทดลองซึ่งบ่งบอกถึงมิติความมีประสิทธิภาพและมิติความอบอุ่นนั้น เป็นพฤติกรรมที่มีความ
เฉพาะเจาะจง ในบริบทของสังคมตะวันตก เช่น จักรยานของเขาหายไปหลายครั้ง เนื่องจากลืม
ล็อกล้อ เขาเคยรับอาสาช่วยดูแลสัตว์เลี้ยงให้เพื่อนบ้านเมื่อเพื่อนบ้านไม่อยู่บ้าน เขามักทักทาย
เพื่อนด้วยการกอดแรงๆ เป็นต้น ซึ่งคณะผู้วิจัยพบว่าสามารถนำมาปรับใช้ในการวิจัยที่ทำใน

ประเทศไทยได้ยาก คณะผู้วิจัยจึงมีการสร้างข้อกระทงที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ขึ้นใหม่ โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด 4 ชุด (ภาคผนวก ก) แบ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพสูง ความมีประสิทธิภาพต่ำ ความอบอุ่นสูงและความเย็นชาหรือความอบอุ่นต่ำ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามบรรยายลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรม ซึ่งบ่งบอกถึงลักษณะดังกล่าวรวมกันทั้งหมดอย่างน้อย 5 ข้อ โดยกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งจะได้ทำแบบสอบถามเพียง 1 ชุดเท่านั้น เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถคิดถึงลักษณะบุคลิกภาพที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพหรือความอบอุ่นในระดับสูงหรือต่ำเท่านั้น ไม่ซ้ำซ้อนกัน จากการเก็บข้อมูลกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีต่างๆ ในคณะต่างๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 120 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 60 คน และเพศชาย 60 คน ได้คำต่างๆซึ่งแสดงถึงความมีประสิทธิภาพสูง ความมีประสิทธิภาพต่ำ ความอบอุ่นสูงและความอบอุ่นต่ำ จำนวน 177 คำ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1
แสดงความถี่ของคำต่างๆ จากการพัฒนาเครื่องมือชิ้นแรก

ประเภทของคำ	ความถี่
คำที่แสดงถึงความมีประสิทธิภาพสูง	
มีความเป็นผู้นำ	15
มีความรับผิดชอบ	14
มีความรู้ความสามารถ	11
กล้าตัดสินใจและมีการตัดสินใจที่ดี	9
เปิดรับและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ	7
มีปฏิภาณไหวพริบและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	7
เข้าสังคมได้ดี	7
มนุษยสัมพันธ์ดี	6
ใฝ่รู้ตลอดเวลา	6
เชื่อมั่นในตัวเอง	6
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	6
มีความตั้งใจมุ่งมั่นแน่วแน่	6
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีน้ำใจ	6
มีระเบียบในการทำงาน ทำงานเป็นระบบ จัดการชีวิตได้ดี	6
กล้าแสดงออก	5
มองโลกในแง่บวก	5

เห็นประโยชน์ส่วนรวม	5
อดทน	5
ขยันหมั่นเพียร	5
บุคลิกดี	5
กระตือรือร้น	5
เป็นตัวของตัวเอง	4
ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4
มีมารยาทและรู้จักกาลเทศะ	4
ทำงานได้ดี มีประสิทธิภาพ	3
มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	3
เป็นคนดี	3
มีความพยายามที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ	2
มีความสามารถในการถ่ายทอด ติงตูด โน้มน้าวคนอื่น	2
ชอบช่วยเหลือคนอื่น	2
รอบคอบ	2
สุขภาพ	2
ใส่ใจผู้อื่น	2
ซื่อสัตย์	2
รู้จักแบ่งอารมณ์และเหตุผล	2
ร่าเริงแจ่มใส	2
เรียบร้อย	2
ยอมรับข้อผิดพลาดของตนและนำไปปรับปรุง	2
สุขภาพแข็งแรง	2
มีความสามารถในการปรับตัว	2
ไม่กลัวความล้มเหลว	1
ใช้เวลาคุ้มค่า	1
พูดจาจะฉาน	1
สามารถนำความสามารถของตนมาใช้ได้อย่างเต็มที่	1
ยุติธรรม	1
ตรงต่อเวลา	1
มีเงิน	1

เป็นนักปฏิบัติ	1
มีอารมณ์ขัน	1
อ่อนน้อมต่อมตน	1
เป็นที่ยอมรับทั่วไป	1
มีความทะเยอทะยาน	1
ค่าที่แสดงถึงควมมีประสิทธิภาพต่ำ	
ไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จได้	17
ไม่มีความรับผิดชอบ	9
ไม่สามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้	8
ขี้เกียจ	7
ดำเนินชีวิตไปเรื่อยๆอย่างไร้แก่นสาร	7
ไม่กระตือรือร้น ไม่สนใจชวนหาความรู้	4
มองโลกในแง่ลบ ท้อแท้	4
มนุษยสัมพันธ์ไม่ดี ชอบอยู่คนเดียว	4
พึ่งพาคนอื่นตลอดเวลา	4
ไม่มีความมุ่งมั่นและความพยายาม	4
เห็นแก่ตัว	3
ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	3
ไม่ซื่อสัตย์ โกหก	3
ไม่สามารถจัดการสิ่งต่างๆได้ว่าเป็นระบบระเบียบ	3
หนีปัญหา	3
ชอบพูดแต่ไม่ทำ	2
ร่างกายอ่อนแอ ไม่สมดุล	2
ผัดวันประกันพรุ่ง	2
ยึดติดกับอดีต ไม่เปิดกว้าง	2
ไม่ตรงเวลา	2
ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	2
ทำก่อนคิด	1
พิการ หรือไม่อวยวะส่วนใดส่วนหนึ่งผิดปกติ	1
เบื่อโลก	1
ขาดความพร้อมในการทำงานการงานต่างๆ	1

ชอบกินเหล้า เล่นการพนัน	1
พูดจาหยาบค้าย	1
ฉุนเฉียว	1
ต่อต้านสังคม	1
ก้าวร้าว ชอบใช้ความรุนแรง	1
ชอบนินทา	1
คำที่แสดงถึงความอบอุ่นสูง	
เอาใจใส่ดูแล	14
ยิ้มแย้ม	9
ให้คำปรึกษา	8
นึกถึงคนอื่น	8
มีน้ำใจ	8
ห่วงใย ใส่ใจ	7
อยู่ด้วยแล้วสบายใจ	7
ใจเย็น	7
ใจดี	7
เข้าใจคนอื่น	6
พูดจาดี (สุภาพ ไพเราะ น่าฟัง)	5
รักครอบครัว	5
มองโลกในแง่ดี	5
เป็นที่พึ่งพาของคนอื่น	4
ให้อภัย	3
อภัยาคัยดี	3
ตัวใหญ่/อ้วน	3
สุขุม	3
เป็นมิตร	3
มีเหตุผล	3
จิตใจดี	2
รับผิดชอบ	2
เปิดเผย จริงใจ	2
เต็มใจ	2

ถามสารทุกข์สุกดิบ	2
ช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน	2
มีวุฒิภาวะ	2
มีมารยาทกาลเทศะ	2
Skinship	2
ทำให้เรารู้สึกเด่น	1
มีเมตตา	1
มีเวลาให้	1
ยุติธรรม	1
พูดซ้ำ	1
น้ำเสียงนุ่มลึก	1
สุภาพ	1
ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น	1
ให้ความสำคัญต่อสิ่งรอบตัว	1
ขี้เล่น	1
มีคุณธรรม จริยธรรม	1
ใจกว้าง	1
ให้ความรัก	1
โกรธยาก	1
เป็นผู้ให้ที่ดี	1
ไม่กำพรวด	1
ค่าที่แสดงถึงความเย็นชาหรือความอบอุ่นต่ำ	
พูดน้อย	15
ไม่สนใจผู้อื่น	11
ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น	10
ชอบอยู่คนเดียว	7
ไม่สนใจโลกภายนอก สภาพแวดล้อม สิ่งรอบข้าง	6
ไม่แสดงอารมณ์และความรู้สึก	6
นิ่งเฉย	6
โลกส่วนตัวสูง	5
ไม่ค่อยพูดกับคนอื่น	4

เจียบขริม	3
ไม่ค่อยทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่น	3
ยึดตัวเองเป็นหลัก	3
เชิดหน้า	3
มนุษยสัมพันธ์ไม่ดี	3
เหม่อลอย	2
หยิ่งยโส	2
ไม่สนใจสถานการณ์รอบ	2
เก็บตัว	2
สุzum	1
ไม่เป็นมิตร	1
ไม่แสดงออกทางสีหน้า	1
สายตาเย็นชา	1
ทำตามใจตัวเอง	1
ตัดขาดจากอะไรได้ง่าย	1
วางอำนาจ	1
ไม่คาดหวังสิ่งใดจากคนอื่น	1
ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากคนอื่น	1
ไม่ยินดียินร้าย	1
ไม่แสดงอารมณ์เวลาพูด	1
ไม่มีความรู้สึกร่วมกับผู้อื่น	1
ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส	1
ยากที่จะเข้าถึง	1
ถามคำตอบคำ	1
ไม่สนใจว่าคนอื่นจะมองอย่างไร	1
นิ่งเฉยเมื่อถูกขอความช่วยเหลือ	1
ไม่รู้สึกสงสารหรือกระตือรือร้นเมื่อผู้อื่นเดือดร้อน	1
ไม่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม	1
ปฏิเสธคำขอร้อง	1
ไม่แสดงสีหน้าและวาจา	1
ไม่สบตาผู้อื่น	1

ไม่ค่อยมีเพื่อน	1
ทำตัวห่างเหิน	1
ไม่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	1
มั่นใจในตนเอง	1
ไม่สนสภาพแวดล้อม	1
ไม่มีความเมตตา	1
ไม่มีความสุนทรีย์	1
เงียบ	1
ไม่แสดงอารมณ์	1

2. หลังจากได้รายการคำที่บ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพและความอบอุ่นจากการเก็บข้อมูลในขั้นตอนที่หนึ่งแล้ว คณะผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมคำที่มีความหมายใกล้เคียงไว้ด้วยกัน เป็นคำที่มีความหมายเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับได้ง่ายที่สุดทั้งหมดจำนวน 65 คำ ดังนี้

ตารางที่ 2

แสดงคำที่ถูกจัดประเภทจากการเก็บข้อมูลครั้งแรก เพื่อที่จะนำไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานต่อไป

ประเภทของคำ	คำที่นำมาใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งต่อไป
คำที่แสดงถึงควมมีประสิทธิภาพสูง	<ul style="list-style-type: none"> มีความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถ มีความสามารถในการตัดสินใจ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เปิดกว้างพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีปฏิภาณไหวพริบ เชื่อมั่นในตนเองสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความตั้งใจและมุ่งมั่นพยายาม มีระเบียบในการทำงาน ทะเยอทะยาน กล้าแสดงออก ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเด็ดขาด

	<p>รอบคอบ</p> <p>แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี</p>
<p>คำที่แสดงถึงควมมีประสิทธิภาพต่ำ</p>	<p>ไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ</p> <p>ไม่มีความรับผิดชอบ</p> <p>หุนหันพลันแล่น</p> <p>ผัดวันประกันพรุ่ง</p> <p>ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย</p> <p>พึ่งพาคนอื่นตลอดเวลา</p> <p>ทำงานไม่เป็นระบบระเบียบ</p> <p>ไม่มีความมุ่งมั่นพยายาม</p> <p>ไม่สามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้</p> <p>ซีเกียจ</p> <p>ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง</p> <p>มองโลกในแง่ลบ</p>
<p>คำที่แสดงถึงความอบอุ่นสูง</p>	<p>รักครอบครัว</p> <p>เข้าใจผู้อื่น</p> <p>อภัยคดียดี</p> <p>เป็นมิตร</p> <p>เป็นที่พึ่งพาของคนอื่นได้</p> <p>เอาใจใส่ดูแลผู้อื่น</p> <p>มองโลกในแง่ดี</p> <p>มีน้ำใจ</p> <p>ให้อภัย</p> <p>ใจกว้าง</p> <p>ใจเย็น</p> <p>มนุษย์สัมพันธ์ดี</p> <p>อยู่ด้วยแล้วสบายใจ</p>
<p>คำที่แสดงถึงความเย็นชาหรือ ความอบอุ่นต่ำ</p>	<p>พุดน้อย</p> <p>ไม่แสดงออกทางอารมณ์</p> <p>ไม่สนใจผู้อื่น</p> <p>ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น</p>

	ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มนุษย์สัมพันธ์ไม่ดี โลกส่วนตัวสูง เก็บตัว เห็นแก่ตัว ยึดตัวเองเป็นหลัก นิ่งเฉย ไม่สนใจเมื่อผู้อื่นต้องการความช่วยเหลือ
--	--

3. คณะผู้วิจัยได้นำคำใหม่ที่ได้รับการจัดกลุ่มแล้วจำนวน 65 คำนี้ไปเก็บข้อมูลเป็นครั้งที่สอง เพื่อยืนยันว่าคำทั้งหมดสามารถบ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพและความอบอุ่นในระดับสูงและต่ำได้จริง และเพื่อสรรหาคำที่แสดงถึงควมมีประสิทธิภาพสูง ควมมีประสิทธิภาพต่ำ ความอบอุ่นสูง ความอบอุ่นต่ำในระดับสูงสุดและค่ากลางที่จะนำมาใช้ในการทดลองจริง กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลครั้งที่สองคือ นิสิตคณะต่าง ๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวนทั้งหมด 93 คน แบ่งเป็นนิสิตคณะจิตวิทยา ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 22 คน และเพศชาย 13 คน และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะต่างๆ คณะชั้นปีจำนวน 58 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 23 คน และเพศชาย 35 คน

แบบสอบถามในขั้นตอนนี้ เป็นมาตรแบบ bipolar ลิเคิร์ต 11 ช่วง เส้นของมาตรแบ่งเป็นด้านซ้ายและด้านขวา โดยด้านซ้ายเป็นการประเมินระดับของความอบอุ่น จากทางซ้ายสุดของเส้นมาตรคือ 5 อบอุ่นมาก หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความอบอุ่นในระดับสูง 4 อบอุ่น หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความอบอุ่นในระดับค่อนข้างสูง แต่ไม่สูงเท่ากับ 5 อบอุ่นมาก 3 ปานกลาง หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความอบอุ่นและความเย็นชาพอๆกัน 2 เย็นชา หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความอบอุ่นในระดับค่อนข้างต่ำ และ 1 เย็นชามาก หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความอบอุ่นในระดับต่ำมากหรือไม่มีเลย 0 ไม่บ่งบอกถึงด้านใด ที่อยู่ตรงกลางของเส้นมาตรนั้น หมายถึง ลักษณะนี้ไม่ได้บ่งบอกถึงความมีศักยภาพหรืออบอุ่น เป็นค่ากลางที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับด้านใดเป็นพิเศษหรือยากที่จะระบุได้ว่าสัมพันธ์กับด้านใดมากกว่ากันอย่างชัดเจน ด้านขวาของเส้นมาตรเป็นการประเมินระดับของควมมีประสิทธิภาพ ถัดจาก 0 ซึ่งอยู่ตรงกลางของเส้นมาตรคือ 1 ไม่มีประสิทธิภาพมาก หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความมีประสิทธิภาพในระดับต่ำหรือไม่มีเลย 2 ไม่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความมีประสิทธิภาพในระดับค่อนข้างต่ำ 3 ปานกลาง หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความมีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพพอๆกัน 4 มีประสิทธิภาพ หมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความมีประสิทธิภาพในระดับค่อนข้างสูง แต่ไม่สูงเท่ากับ 5 มีประสิทธิภาพมาก ซึ่งหมายถึง ลักษณะนี้แสดงถึงความมีประสิทธิภาพใน

ระดับสูง ประกอบด้วยคำที่ได้รับการจัดแบ่งประเภทแล้วในขั้นตอนที่สอง และค่ากลางที่คิดขึ้นมาใหม่ 10 คำ (ภาคผนวก ข)

4. จากการเก็บข้อมูลในขั้นตอนที่สาม เพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพที่แสดงถึงความมีประสิทธิภาพสูง ความมีประสิทธิภาพต่ำ ความอบอุ่นสูง ความอบอุ่นต่ำ และค่ากลาง หรือลักษณะที่ไม่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพหรือความอบอุ่น จากวิธีการหาค่าเฉลี่ยของคำทั้งหมด 65 คำ ได้คำที่แสดงถึงลักษณะทั้ง 5 ดังนี้

ความมีประสิทธิภาพสูง เลือกจาก 8 อันดับของคำที่มีค่าเฉลี่ยทางบวกสูงสุดจาก 5 ได้คำที่จะนำไปใช้ในการทดลองจริง คือ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($M = 4.57$) ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($M = 4.47$) มีความเป็นผู้นำ ($M = 4.37$) มีความตั้งใจและมุ่งมั่นพยายาม ($M = 4.33$) มีความรับผิดชอบ ($M = 4.27$) แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ($M = 4.27$) มีระเบียบในการทำงาน ($M = 4.17$) มีความสามารถในการตัดสินใจ ($M = 4.03$)

ความมีประสิทธิภาพต่ำ เลือกจาก 8 อันดับของคำที่มีค่าเฉลี่ยทางบวกต่ำสุดจาก 1 ได้คำที่จะนำไปใช้ในการทดลองจริง คือ หุนหันพลันแล่น ($M = 1.13$) ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย ($M = 1.27$) ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ($M = 1.27$) ไม่มีความรับผิดชอบ ($M = 1.27$) พึ่งพาคนอื่นตลอดเวลา ($M = 1.40$) ไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ($M = 1.40$) ไม่สามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้ ($M = 1.50$) ผัดวันประกันพรุ่ง ($M = 1.50$)

ความอบอุ่นสูง เลือกจาก 8 อันดับของคำที่มีค่าเฉลี่ยทางลบสูงสุดจาก 5 ได้คำที่จะนำไปใช้ในการทดลองจริง คือ รักครอบครัว ($M = -4.37$) อยู่ด้วยแล้วสบายใจ ($M = -4.30$) เอาใจใส่ดูแลผู้อื่น ($M = -4.17$) เป็นมิตร ($M = -4.10$) ให้อภัย ($M = -3.73$) ใจกว้าง ($M = -3.73$) มีน้ำใจ ($M = -3.70$) อธิยาศยดี ($M = -3.63$)

ความอบอุ่นต่ำ เลือกจาก 8 อันดับของคำที่มีค่าเฉลี่ยทางลบต่ำสุดจาก 1 ได้คำที่จะนำไปใช้ในการทดลองจริง คือ ไม่สนใจผู้อื่น ($M = -1.10$) ไม่แสดงออกทางอารมณ์ ($M = -1.17$) ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น ($M = -1.17$) ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ($M = -1.27$) ไม่สนใจเมื่อผู้อื่นต้องการความช่วยเหลือ ($M = -1.30$) นิ่งเฉย ($M = -1.30$) เก็บตัว ($M = -1.33$) มนุษย์สัมพันธ์ไม่ดี ($M = -1.37$)

ค่ากลาง เลือกจาก 8 อันดับของคำที่มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกับ 0 ทั้งทางบวกและทางลบมากที่สุด ได้คำที่จะนำไปใช้ในการทดลองจริง คือ ชอบกินอาหารอร่อยๆ ($M = -0.50$) ยึดตนเองเป็นหลัก ($M = -0.37$) ชอบอ่านหนังสือการ์ตูน ($M = -0.10$) มองโลกในแง่ร้าย ($M = -0.03$) แต่งตัวตามแฟชั่น ($M = 0.10$) ชอบเล่นเกมส์ ($M = 0.33$) ชอบดูหนัง ($M = 0.60$) พุดน้อย ($M = 0.60$)

5. นำคำที่บ่งบอกถึงมิติพื้นฐานในระดับสูงต่ำและค่ากลางจำนวนทั้งหมด 40 คำที่ได้จากการพัฒนาทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นมาจัดทำเป็นการ์ดคำที่จะใช้ในการทดลอง เพื่อที่จะนำการ์ดคำเหล่านี้ไปใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มทางสังคม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน

6. จัดทำการ์ดคำโดยพิมพ์คำทั้ง 40 คำโดยใช้ตัวอักษร Cordia New ขนาด 48 และติดกับกระดาษแข็งกว้าง 2.5 นิ้วและยาว 8 นิ้ว โดยแบ่งการ์ดคำออกเป็น 5 ประเภทเพื่อใช้ในการศึกษาทั้งสองการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

การศึกษาที่ 1 ตัวแปรต้นคือความมีประสิทธิภาพ ตัวแปรตามคือความอบอุ่น

เงื่อนไขที่หนึ่ง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ การ์ดที่กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขนี้ได้รับประกอบด้วย การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 6 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 2 ใบและการ์ดที่แสดงค่ากลาง 4 ใบ

เงื่อนไขที่สอง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง การ์ดที่กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขนี้ได้รับประกอบด้วย การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 6 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 2 ใบและการ์ดที่แสดงค่ากลาง 4 ใบ

การศึกษาที่ 2 ตัวแปรต้นคือความอบอุ่น ตัวแปรตามคือความมีประสิทธิภาพ

เงื่อนไขที่หนึ่ง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ การ์ดที่กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขนี้ได้รับประกอบด้วย การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 6 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 ใบและการ์ดที่แสดงค่ากลาง 4 ใบ

เงื่อนไขที่สอง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง การ์ดที่กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขนี้ได้รับประกอบด้วย การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 6 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 ใบและการ์ดที่แสดงค่ากลาง 4 ใบ

สาเหตุที่ต้องมีการให้ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมิตินั้นเนื่องจากทำให้ภาพในความคิดของกลุ่มตัวอย่างมีความชัดเจนเพียงพอที่จะนำไปใช้ประเมินความแตกต่างในมิติพื้นฐานของกลุ่มทั้งสองในภายหลัง โดยใช้แบบประเมินแบบลิเคิร์ต ซึ่งคณะผู้วิจัยจะนำผลการประเมินโดยมาตรฐานแบบลิเคิร์ตนี้ไปวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

วิธีดำเนินการทดลอง

การศึกษาที่ 1

ตัวแปรต้นคือความมีประสิทธิภาพ ตัวแปรตามคือความอบอุ่น

ขั้นตอนในการทดลอง

1. การทดลองใช้เวลาประมาณ 30 นาที โดยในการทดลองแต่ละครั้งมีผู้ร่วมการทดลอง 2-4 คน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่ห้องทดลองแล้ว ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับผู้ร่วมการทดลอง เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด จากนั้นจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทดลองครั้งนี้กับผู้ร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนดังนี้

“การทดลองครั้งนี้จะให้น้องๆประเมินลักษณะของกลุ่มคน 2 กลุ่ม คือกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งพี่ได้ไปเก็บข้อมูลโดยรวมของสมาชิกในทั้งสองกลุ่มมาแล้ว พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มเขียวเรียนเก่งและเรียนรู้สิ่งต่างๆได้อย่างรวดเร็วกว่ากลุ่มน้ำเงิน ที่โดยเฉลี่ยแล้วเรียนไม่เก่งและเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่า”

2. หลังจากแจ้งถึงการทดลองโดยรวมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มที่ผู้ร่วมการทดลองต้องประเมินแล้ว จึงให้ผู้ร่วมการทดลองเปิดซองที่วางอยู่บนโต๊ะ ในซองมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ หากเป็นเงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการัดคำซึ่งแบ่งเป็นคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 6 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 2 คำ และคำกลาง 4 คำ ส่วนในเงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการัดคำที่ประกอบด้วยคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 6 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 2 คำ และคำกลาง 4 คำ การ์ดคำทุกประเภทจะมีการจัดสุ่มสำหรับผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน

3. ให้ผู้ร่วมการทดลองแบ่งการ์ดออกเป็น 2 กลุ่ม ตามที่ผู้ร่วมการทดลองเห็นว่าคำในการ์ดบ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนว่า

“ให้น้องๆเปิดซองที่วางอยู่และเอาการ์ดคำออกมา นะคะ ในซองจะมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ คำในการ์ดเป็นลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินคละกันอยู่ มีทั้งลักษณะทางบวกและทางลบ สิ่งพี่น้องจะต้องทำคือจัดการคำออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มเขียว และอีกกลุ่มเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มน้ำเงิน ให้จัดเป็นกลุ่มละ 6 ใบหรือ 6 คำ ตามความคิดเห็นของน้องว่าลักษณะใดเป็นของกลุ่มไหน พี่จะให้น้องจัดการตัวอย่างเงียบๆคนเดียว โดยน้องจะมีเวลาในการจัดการ 5 นาที ก่อนที่พี่จะกลับมา หรือถ้าน้องทำเสร็จก่อนก็สามารถยกมือได้แล้วพี่จะกลับมาค่ะ”

คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีอุปถัมภ์ 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 คำ และคำกลาง 4 คำ ส่วนในเงื่อนไขที่สองนั้น ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการ์ดคำที่ประกอบด้วยคำที่บ่งบอกถึงความมีอุปถัมภ์ 6 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีอุปถัมภ์สูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 คำ และคำกลาง 4 คำ การ์ดคำทุกประเภทจะมีการจัดสุ่มสำหรับผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน

3. ให้ผู้ร่วมการทดลองแบ่งการ์ดออกเป็น 2 กลุ่ม ตามที่ผู้ร่วมการทดลองเห็นว่าคำในการ์ดบ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนว่า

“ให้น้องๆเปิดของที่วางอยู่และเอาการ์ดคำออกมาจะคะ ในซองจะมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ คำในการ์ดเป็นลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินคละกันอยู่ มีทั้งลักษณะทางบวกและทางลบ สิ่งนี้น้องจะต้องทำคือจัดการ์ดคำออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มเขียว และอีกกลุ่มเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มน้ำเงิน ให้จัดเป็นกลุ่มละ 6 ใบหรือ 6 คำ ตามความคิดเห็นของน้องว่าลักษณะใดเป็นของกลุ่มไหน พี่จะให้น้องจัดการ์ดอย่างเงียบๆคนเดียว โดยน้องจะมีเวลาในการจัดการ์ด 5 นาทีก่อนที่จะกลับมา หรือถ้าน้องทำเสร็จก่อนก็สามารถยกมือได้แล้วที่จะกลับมาคะ”

4. หลังจากผู้ร่วมการทดลองแบ่งกลุ่มการ์ดเสร็จแล้ว ผู้วิจัยสอบถามว่าการ์ดกลุ่มใดที่บ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและน้ำเงิน ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านคำบรรยายลักษณะของแต่ละกลุ่มให้ผู้วิจัยฟังทีละกลุ่มเพื่อให้ผู้วิจัยจดบันทึก อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในขั้นตอนนี้ไม่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลองแต่อย่างใด แต่เป็นเพียงขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ร่วมการทดลองได้ทบทวนคำตอบของตน และมีภาพในความคิดเกี่ยวกับกลุ่มทั้งสองที่ชัดเจน

5. จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งวางคว่าอยู่ทางด้านซ้ายของผู้ร่วมการทดลอง แบบประเมินนี้ประกอบด้วยคำ 4 ประเภท คือ คำที่บ่งบอกลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ คำที่บ่งบอกลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ หุนหันพลันแล่น และ ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย คำที่บ่งบอกลักษณะความอุปถัมภ์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ รักครอบครัว และ อยู่ด้วยแล้วสบายใจ คำที่บ่งบอกลักษณะความอุปถัมภ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ ไม่สนใจผู้อื่น และ ไม่แสดงออกทางอารมณ์ รวมทั้งสิ้น 8 คำ โดยให้ประเมินจากมาตราแบบลิเคิร์ต 9 ช่วง โดย 1 หมายถึง ไม่ตรงมากที่สุด 2 หมายถึง ไม่ตรงมาก 3 หมายถึง ไม่ตรง 4 หมายถึง ไม่ตรงน้อย 5 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน 6 หมายถึง ตรงน้อย 7 หมายถึง ตรง 8 หมายถึง ตรงมาก และ 9 หมายถึง ตรงมากที่สุด

4. หลังจากผู้ร่วมการทดลองแบ่งกลุ่มการ์ดเสร็จแล้ว ผู้วิจัยสอบถามว่าการ์ดกลุ่มใดที่บ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและน้ำเงิน ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านคำบรรยายลักษณะของแต่ละกลุ่มให้ผู้วิจัยฟังทีละกลุ่มเพื่อให้ผู้วิจัยจดบันทึก อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในขั้นตอนนี้ไม่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลองแต่อย่างใด แต่เป็นเพียงขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ร่วมการทดลองได้ทบทวนคำตอบของตน และมีภาพในความคิดเกี่ยวกับกลุ่มทั้งสองที่ชัดเจน

5. จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งวางคว่ำอยู่ทางด้านซ้ายของผู้ร่วมการทดลอง แบบประเมินนี้ประกอบด้วยคำ 4 ประเภท คือ คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ หุนหันพลันแล่น และ ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความอบอุ่นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ รักครอบครัว และ อยู่ด้วยแล้วสบายใจ คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความอบอุ่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ ไม่สนใจผู้อื่น และ ไม่แสดงออกทางอารมณ์ รวมทั้งสิ้น 8 คำ โดยให้ประเมินจากมาตรแบบลิเคิร์ต 9 ช่วง โดย 1 หมายถึง ไม่ตรงมากที่สุด 2 หมายถึง ไม่ตรงมาก 3 หมายถึง ไม่ตรง 4 หมายถึง ไม่ตรงน้อย 5 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน 6 หมายถึง ตรงน้อย 7 หมายถึง ตรง 8 หมายถึง ตรงมาก และ 9 หมายถึง ตรงมากที่สุด (ภาคผนวก ค)

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจึงแจ้งจุดประสงค์ของการทดลอง และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความช่วยเหลือ

การศึกษาที่ 2

ตัวแปรต้นคือความอบอุ่น ตัวแปรตามคือความมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนในการทดลอง

1. การทดลองใช้เวลาประมาณ 30 นาที โดยในการทดลองแต่ละครั้งมีผู้ร่วมการทดลอง 2-4 คน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่ห้องทดลองแล้ว ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับผู้ร่วมการทดลองเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด จากนั้นจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทดลองครั้งนี้กับผู้ร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนดังนี้

"การทดลองครั้งนี้จะให้น้องๆประเมินลักษณะของกลุ่มคน 2 กลุ่ม คือกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งพี่ได้ไปเก็บข้อมูลโดยรวมของสมาชิกในทั้งสองกลุ่มมาแล้ว พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มเขียวเป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อย ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียว"

2. หลังจากแจ้งถึงการทดลองโดยรวมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มที่ผู้ร่วมการทดลองต้องประเมินแล้ว จึงให้ผู้ร่วมการทดลองเปิดซองที่วางอยู่บนโต๊ะ ในซองมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ หากเป็นเงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการ์ดคำซึ่งแบ่งเป็น คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 6

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจึงแจ้งจุดประสงค์ของการทดลอง และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความช่วยเหลือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการคำนวณ โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t-test) ในการตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน นอกจากนี้ ยังทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อตรวจสอบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในแต่ละมิติของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินด้วย

กลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	df	CS	NS	สรุป
เขียว	3.25	0.85	12.1	45	0.1	0.5	ยอมรับ
น้ำเงิน	2.75	0.75		45	0.1	0.5	ปฏิเสธ

10.1 > 0.05 10.1 > 0.05 0.5 > 0.05

ผู้ร่วมการวิจัยได้รับแจ้งจุดประสงค์ของการทดลอง และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความช่วยเหลือ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการคำนวณ โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t-test) ในการตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน นอกจากนี้ ยังทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อตรวจสอบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในแต่ละมิติของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินด้วย

กลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	df	CS	NS	สรุป
เขียว	3.25	0.85	12.1	45	0.1	0.5	ยอมรับ
น้ำเงิน	2.75	0.75		45	0.1	0.5	ปฏิเสธ

10.1 > 0.05 10.1 > 0.05 0.5 > 0.05

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาที่ 1

ตัวแปรต้นคือความมีประสิทธิภาพ ตัวแปรตามคือความอบอุ่น แบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข มีรายละเอียดดังนี้

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการรดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงมากกว่าการรดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ

ตารางที่ 3

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง

กลุ่ม	M	SD	n	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	2.02	.95	24	7.24***	.000	-.50*	.013
กลุ่มน้ำเงิน	-.86	1.30	24				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = 2.02, SD = .95$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่าเป็นกลุ่มที่มีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = -.86, SD = 1.30$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 7.24, p < .001$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความมีประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.50, p < .05$)

ตารางที่ 4

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง

กลุ่ม	M	SD	n	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	.16	1.14	24	1.49	.151	-.73***	.000
กลุ่มน้ำเงิน	.88	1.40	24				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความชอบน้อยกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = .16, SD = 1.14$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = .88, SD = 1.40$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.49, p < .05$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความชอบของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความชอบของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.73, p < .001$)

เงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการคัดค้านที่บ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพต่ำมากกว่าการคัดค้านที่บ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพสูง

ตารางที่ 5

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง

กลุ่ม	M	SD	n	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	1.98	.93	26	7.71***	.000	-.55**	.003
กลุ่มน้ำเงิน	-.92	1.25	26				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = 1.98, SD = .93$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = -.92, SD = 1.25$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 7.71, p < .001$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความมีประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.55, p < .01$)

ตารางที่ 6

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง

กลุ่ม	M	SD	n	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	-.01	1.19	26	2.82*	.009	-.44*	.023
กลุ่มน้ำเงิน	1.15	1.29	26				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นน้อยกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = -.01$, $SD = 1.19$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = 1.15$, $SD = 1.29$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.82$, $p < .05$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความอบอุ่นของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.44$, $p < .05$)

ผลการศึกษาที่ 2

ตัวแปรต้นคือความอบอุ่น ตัวแปรตามคือความมีประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข มีรายละเอียดดังนี้

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการค้ำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูงมากกว่าความอบอุ่นต่ำ

ตารางที่ 7

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง

กลุ่ม	M	SD	n	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	6.10	4.57	22	5.30***	.000	-.69***	.000
กลุ่มน้ำเงิน	-3.83	4.98	22				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = 6.10$, $SD = 4.57$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำ

กิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = -3.83, SD = 4.98$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.30, p < .001$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความอบอุ่นของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.69, p < .001$)

ตารางที่ 8

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่หนึ่ง

กลุ่ม	M	SD	n	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	3.53	4.07	22	-2.06	.052	-.80***	.000
กลุ่มน้ำเงิน	0.00	4.39	22				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = 3.53, SD = 4.39$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่าชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = 0.00, SD = 4.07$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.06, p < .05$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความมีประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.80, p < .001$)

เงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการคัดค่าที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำมากกว่าความอบอุ่นสูง

ตารางที่ 9

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง

กลุ่ม	M	SD	N	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	6.00	3.79	21	5.77***	.000	-.73***	.000
กลุ่มน้ำเงิน	-3.36	4.19	21				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = 6.00, SD = 3.79$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = -3.36, SD = 4.19$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.77, p < .001$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความอบอุ่นของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .73, p < .001$)

ตารางที่ 10

แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง สถิติทดสอบที่ ระดับนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินในเงื่อนไขที่สอง

กลุ่ม	M	SD	N	t	p	r	p
กลุ่มเขียว	4.10	4.43	21	-2.02	.057	-.59*	.005
กลุ่มน้ำเงิน	.04	5.89	21				

* $p < .05$ ** $p < .01$ *** $p < .001$

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน ($M = 4.10, SD = 4.43$) ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว ($M = .04, SD = 5.89$) โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.02, p < .05$) ส่วนการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความอบอุ่นของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.59, p < .05$)

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการทดลองในการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของมิติพื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคมต่อการรับรู้กลุ่มทางสังคม เพื่อศึกษาถึงการเกิดความพยายามชดเชย เมื่อมีการประเมินกลุ่มทางสังคม 2 กลุ่มที่ดูนำมาเปรียบเทียบกัน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

อภิปรายผลการศึกษาที่ 1

ตัวแปรต้นคือความมีประสิทธิภาพ ตัวแปรตามคือความอบอุ่น แบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข มีรายละเอียดดังนี้

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการจัดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงมากกว่าการจัดคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเขียวได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มทั้งสองที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับ คือ กลุ่มเขียวเป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่ากลุ่มเขียว โดยเห็นได้ว่าแม้จำนวนการจัดคำที่บ่งบอกลักษณะความมีประสิทธิภาพสูงและความมีประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากัน (การจัดคำที่บ่งบอกความมีประสิทธิภาพสูง 6 ใบ การจัดคำที่บ่งบอกความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 ใบ) แต่กลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินก็ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพในระดับต่างกันสอดคล้องกับข้อมูลที่คณะผู้วิจัยได้แจ้งไปนอกจากนี้ เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ยังพบว่าคะแนนความมีประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่มมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการตรวจสอบยืนยันได้ว่า ผู้ร่วมการทดลองประเมินระดับความมีประสิทธิภาพของกลุ่มทั้งสองในระดับที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มเขียว

จากผลการทดลองกลุ่มน้ำเงินได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นมากกว่ากลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและ

สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่า ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นน้อยกว่ากลุ่มน้ำเงินที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่า แสดงให้เห็นผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) คือ มิติพื้นฐานในการประเมินทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบ กลุ่มเขียวที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นต่ำกว่ากลุ่มน้ำเงิน ที่เป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า นอกจากนี้ ความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินที่มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั้นยังแสดงให้เห็นว่ายิ่งกลุ่มน้ำเงิน (ที่ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นมากกว่า) มีคะแนนความอบอุ่นสูงเท่าใด กลุ่มเขียวก็จะมีคะแนนความอบอุ่นต่ำเท่านั้น

เงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการคัดค่าที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำมากกว่าการคัดค่าที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเขียวได้รับการประเมินว่ามีความมีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มทั้งสองที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับ คือ กลุ่มเขียวเป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่ากลุ่มเขียว โดยเห็นได้ว่าแม้จำนวนการคัดค่าที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพสูงและประสิทธิภาพต่ำจะมีไม่เท่ากัน (การคัดค่าที่บ่งบอกประสิทธิภาพสูง 2 ใบ การคัดค่าที่บ่งบอกประสิทธิภาพต่ำ 6 ใบ) และประเภทของการคัดค่าทั้งสองประเภทมีความแตกต่างจากในเงื่อนไขที่หนึ่ง กลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินยังคงได้รับการประเมินว่ามีความมีประสิทธิภาพในระดับต่างกันสอดคล้องกับข้อมูลที่คณะผู้วิจัยได้แจ้งไป นอกจากนี้ เมื่อศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ยังพบว่าคะแนนความมีประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่มมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นการตรวจสอบยืนยันได้ว่า ผู้ร่วมการทดลองประเมินระดับความมีประสิทธิภาพของกลุ่มทั้งสองในระดับที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

สมมติฐานที่ 4 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มเขียว

จากผลการทดลองกลุ่มน้ำเงินได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นมากกว่ากลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สนับสนุนสมมติฐานที่ 4

กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่าและ

สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็วกว่า ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นน้อยกว่ากลุ่มน้ำเงินที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ามีความสามารถน้อยกว่า และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ช้ากว่า แสดงให้เห็นผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) มิติพื้นฐานในการประเมินทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบ กลุ่มเขียวที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นต่ำกว่ากลุ่มน้ำเงิน ที่เป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า นอกจากนี้ ความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินที่มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นยังแสดงให้เห็นว่า ยิ่งกลุ่มน้ำเงิน (ที่ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นมากกว่า) มีคะแนนความอบอุ่นสูงเท่าใด กลุ่มเขียวก็จะมีคะแนนความอบอุ่นต่ำเท่านั้น

อภิปรายผลการศึกษาที่ 2

ตัวแปรต้นคือความอบอุ่น ตัวแปรตามคือความมีประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข มีรายละเอียดดังนี้

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการคัดค่าที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูงมากกว่าความอบอุ่นต่ำ

สมมติฐานที่ 5 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

จากผลการทดลองพบว่ากลุ่มเขียวได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน สนับสนุนสมมติฐานที่ 5

กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เห็นได้ว่าแม้จำนวนการคัดค่าที่บ่งบอกลักษณะความอบอุ่นสูงและความอบอุ่นต่ำจะไม่เท่ากัน (การคัดค่าที่บ่งบอกความอบอุ่นสูง 6 ใบ การคัดค่าที่บ่งบอกความอบอุ่นต่ำ 2 ใบ) แต่กลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินก็ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นในระดับต่างกันสอดคล้องกับข้อมูลที่คณะผู้วิจัยได้แจ้งไป นอกจากนี้ ความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินที่มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั้นยังแสดงให้เห็นว่า ยิ่งกลุ่มน้ำเงิน (ที่ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นมากกว่า) มีคะแนนความอบอุ่นสูงเท่าใด กลุ่มเขียวก็จะมีคะแนนความอบอุ่นต่ำเท่านั้น

สมมติฐานที่ 6 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มเขียว

จากผลการทดลองพบว่ากลุ่มเขียวได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน

ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 6

กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียวโดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เห็นผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) ดังในการศึกษาที่ 1 ซึ่งมีตัวแปรต้นคือความมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความมีประสิทธิภาพระหว่างกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน พบว่าความมีประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่มมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่ากลุ่มเขียวที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่า ยิ่งได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพสูงเท่าใด กลุ่มน้ำเงินที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพต่ำกว่า จะได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพต่ำเท่านั้น

สมมติฐานที่ 6 กล่าวว่าเมื่อให้ข้อมูลว่ากลุ่มเขียวมีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน กลุ่มน้ำเงิน จะได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มเขียว แต่ผลการทดลองพบว่าไม่เป็นเช่นนั้น คณะผู้วิจัยมีข้อสันนิษฐานว่าความแตกต่างทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อผลการทดลอง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการทดลองนี้จัดกระทำในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศในทวีปเอเชียที่มีวัฒนธรรมรวมหมู่ (collectivist culture) ประชากรมีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม บุคคลให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง และให้ความสำคัญกับเป้าหมายหรือความสำเร็จของกลุ่มมากกว่าเป้าหมายหรือความสำเร็จของบุคคล ในขณะที่วัฒนธรรมตะวันตกเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล เมื่อเทียบกับวัฒนธรรมแบบรวมหมู่ บุคคลให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับต่ำกว่า นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายและความสำเร็จส่วนบุคคลมากกว่าเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม แม้ในบริบทของการทำงานก็ยังสามารถเห็นการทำงานเป็นกลุ่ม (teamwork) อย่างแพร่หลายในวัฒนธรรมรวมหมู่ เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความอบอุ่นก่อน และกระตุ้นให้คิดถึงระดับความมีประสิทธิภาพของกลุ่มสองกลุ่ม ผู้ร่วมการทดลองอาจมีภาพในความคิดว่า ในประเทศไทย ผู้ที่มีประสิทธิภาพต้องมีความอบอุ่นสูงเป็นลำดับแรก เนื่องจากการทำงานย่อมต้องการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงจะประสบความสำเร็จ กลุ่มที่มีความอบอุ่นสูง แสดงว่าสมาชิกในกลุ่มให้การช่วยเหลือและสนับสนุนกันเป็นอย่างดีส่งผลให้กลุ่มมีประสิทธิภาพสูง ในขณะที่กลุ่มที่มีความอบอุ่นต่ำนั้น ไม่ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนกันเท่าที่ควร ส่งผลให้กลุ่มได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพต่ำกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

เงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการวัดค่าที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำมากกว่าความอบอุ่นสูง

สมมติฐานที่ 7 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำ

เงิน

จากผลการทดลองพบว่ากลุ่มเขียวได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน
 สนับสนุนสมมติฐานที่ 7

กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เห็นได้ว่าแม้จำนวนการ์ดคำที่บ่งบอกลักษณะความอบอุ่นสูงและความอบอุ่นต่ำจะไม่เท่ากัน (การ์ดคำที่บ่งบอกความอบอุ่นต่ำ 6 ใบ การ์ดคำที่บ่งบอกความอบอุ่นสูง 2 ใบ) แต่กลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินก็ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นในระดับต่างกันสอดคล้องกับข้อมูลที่คณะผู้วิจัยได้แจ้งไป นอกจากนี้ ความอบอุ่นของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินที่มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั้นยังแสดงให้เห็นว่า ยิ่งกลุ่มน้ำเงิน (ที่ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นมากกว่า) มีคะแนนความอบอุ่นสูงเท่าใด กลุ่มเขียวก็จะมีคะแนนความอบอุ่นต่ำเท่านั้น

สมมติฐานที่ 8 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มเขียว

จากผลการทดลองพบว่ากลุ่มเขียวได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน
 ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 8

กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เห็นผลของความพยายามในการชดเชย (compensation effect) ดังในการศึกษาที่ 1 ซึ่งมีตัวแปรต้นคือความมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความมีประสิทธิภาพระหว่างกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน พบว่าความมีประสิทธิภาพของทั้งสองกลุ่มมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มเขียวที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่า ยิ่งได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพสูงเท่าใด กลุ่มน้ำเงินที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพต่ำกว่า จะได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพต่ำเท่านั้น

สมมติฐานที่ 8 กล่าวว่า เมื่อให้ข้อมูลว่ากลุ่มเขียวมีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มเขียว แต่ผลการทดลองพบว่าไม่เป็นเช่นนั้น ทำนองเดียวกับสมมติฐานที่ 6 คณะผู้วิจัยมีข้อสันนิษฐานว่าความแตกต่างทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อผลการทดลอง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการทดลองนี้จัดกระทำในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศ

ในทวีปเอเชียที่มีวัฒนธรรมรวมหมู่ (collectivist culture) ประชากรมีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มบุคคลให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง และให้ความสำคัญกับเป้าหมายหรือความสำเร็จของกลุ่มมากกว่าเป้าหมายหรือความสำเร็จของบุคคล ในขณะที่วัฒนธรรมตะวันตกเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล เมื่อเทียบกับวัฒนธรรมแบบรวมหมู่ บุคคลให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับต่ำกว่า นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายและความสำเร็จส่วนบุคคลมากกว่าเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม แม้ในบริบทของการทำงานก็ยังสามารถเห็นการทำงานเป็นกลุ่ม (teamwork) อย่างแพร่หลายในวัฒนธรรมรวมหมู่ เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความชอบก่อน และกระตุ้นให้คิดถึงระดับความมีประสิทธิภาพของกลุ่มสองกลุ่ม ผู้ร่วมการทดลองอาจมีภาพในความคิดว่า ในประเทศไทย ผู้ที่มีประสิทธิภาพต้องมีความชอบสูงเป็นลำดับแรก เนื่องจากการทำงานย่อมต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงจะประสบความสำเร็จ กลุ่มที่มีความชอบสูง แสดงว่าสมาชิกในกลุ่มให้การช่วยเหลือและสนับสนุนกันเป็นอย่างดีส่งผลให้กลุ่มมีประสิทธิภาพสูง ในขณะที่กลุ่มที่มีความชอบต่ำนั้น ไม่ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนกันเท่าที่ควร ส่งผลให้กลุ่มได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพต่ำกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

อภิปรายผลการวิจัยโดยรวม

งานวิจัยที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นถึงมิติพื้นฐานที่บุคคลใช้ในการประเมินบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นว่ามี 2 มิติที่บุคคลนำมาใช้ในการประเมินทางสังคมดังกล่าว คือ ความมีประสิทธิภาพและความชอบ เมื่อมีการประเมินกลุ่มบุคคลพบว่ามิติพื้นฐานทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อบุคคลได้รับข้อมูลว่ากลุ่มใดมีประสิทธิภาพสูงมักประเมินว่ามีความชอบต่ำ หรือเมื่อได้รับข้อมูลว่ากลุ่มใดมีความชอบสูงก็มักประเมินว่ากลุ่มนั้นมีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่ง Nicholas Kervyn, Vincent Y. Yzerbyt, Charles M. Judd และ Ana Nunes (2009) กล่าวว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นผ่านความพยายามในการชดเชย (compensation effect)

การวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานทั้งหมด 6 ข้อจาก 8 ข้อ โดย 2 ข้อพบการเกิดกระบวนการชดเชย (สมมติฐานข้อที่ 2 และ 4) เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มสองกลุ่มว่ามีประสิทธิภาพในระดับสูงและต่ำตามลำดับ กลุ่มทั้งสองได้รับการประเมินว่ามีความชอบในระดับต่ำและสูงตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเมื่อกระตุ้นให้นึกถึงภาพในความคิดของกลุ่มที่เก่งกว่าและกลุ่มที่ไม่เก่งเท่า เรามักมีความคิดว่ากลุ่มทั้งสองไม่มีทางสมบูรณ์แบบ กลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงก็ไม่น่าจะมีความชอบสูงเท่ากับอีกกลุ่ม ซึ่งมีประสิทธิภาพต่ำกว่า ทั้งสองกลุ่มต้องมีทั้งคุณลักษณะที่ดีและไม่ดี ภาพในความคิดดังกล่าวอาจเกิดจากการกระจายความยุติธรรม หรือ distributive justice (Kay & Jost, 2003 อ้างถึงใน Nicholas Kervyn, Vincent Y. Yzerbyt,

Charles M. Judd & Ana Nunes, 2009) ที่กล่าวว่า เมื่อมีการเปรียบเทียบกลุ่มทางสังคมหลายกลุ่มพร้อมกัน บุคคลมักประเมินว่าทุกกลุ่มมีทั้งลักษณะที่ดีและไม่ดีคละกัน เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อทุกกลุ่มและต่อสังคมโดยรวม ดังในผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 และ 4 กลุ่มเขียวซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นต่ำกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่า

อย่างไรก็ดี เมื่อนำความอบอุ่นมาจัดกระทำเป็นตัวแปรต้น ไม่พบความพยายามชดเชยคือ กลุ่มทางสังคมที่ได้รับการจัดกระทำให้มีระดับความอบอุ่นสูงกว่า ไม่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพต่ำกว่าอีกกลุ่ม ส่วนกลุ่มทางสังคมอีกกลุ่มซึ่งได้รับการจัดกระทำให้มีระดับความอบอุ่นต่ำกว่า ก็ไม่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพในระดับสูงกว่ากลุ่มแรก ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นเพราะความแตกต่างทางวัฒนธรรม เนื่องจากการทดลองนี้จัดกระทำในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศในทวีปเอเชียที่มีวัฒนธรรมรวมหมู่ (collectivist culture) ประชากรมีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม บุคคลให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง และให้ความสำคัญกับเป้าหมายหรือความสำเร็จของกลุ่มมากกว่าเป้าหมายหรือความสำเร็จของบุคคล ในขณะที่วัฒนธรรมตะวันตกเป็นวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล เมื่อเทียบกับวัฒนธรรมแบบรวมหมู่ บุคคลให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับต่ำกว่า นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายและความสำเร็จส่วนบุคคลมากกว่าเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม แม้ในบริบทของการทำงานก็ยังสามารถเห็นการทำงานเป็นกลุ่ม (teamwork) อย่างแพร่หลายในวัฒนธรรมรวมหมู่ เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความอบอุ่นก่อน และกระตุ้นให้คิดถึงระดับความมีประสิทธิภาพของกลุ่มสองกลุ่ม ผู้ร่วมการทดลองอาจมีภาพในความคิดว่า ในประเทศไทย ผู้ที่มีประสิทธิภาพต้องมีความอบอุ่นสูงเป็นลำดับแรก เนื่องจากการทำงานย่อมต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงจะประสบความสำเร็จ กลุ่มที่มีความอบอุ่นสูง แสดงว่าสมาชิกในกลุ่มให้การช่วยเหลือและสนับสนุนกันเป็นอย่างดีส่งผลให้กลุ่มมีประสิทธิภาพสูง ในขณะที่กลุ่มที่มีความอบอุ่นต่ำนั้น ไม่ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนกันเท่าที่ควร ส่งผลให้กลุ่มได้รับการประเมินว่าประสิทธิภาพต่ำกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าในการทดลองครั้งนี้สะท้อนให้เห็นอิทธิพลของมิติพื้นฐานในการประเมินกลุ่มทางสังคมในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่ได้รับการประเมินว่าประสิทธิภาพและความอบอุ่นในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าเกิดในการศึกษาที่ 1 เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพก่อน แล้วจึงกระตุ้นให้มีการประเมินเกี่ยวกับระดับความอบอุ่นในภายหลัง ทั้งในกรณีที่ให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงในปริมาณมากกว่า และกรณีที่ให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำในปริมาณมากกว่า ในขณะที่เดียวกันก็พบกลุ่มที่ได้รับการประเมินว่าประสิทธิภาพและความอบอุ่นในทิศทางเดียวกันในการศึกษาที่ 2 เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความ

อ่อนก่อน แล้วจึงกระตุ้นให้มีการประเมินเกี่ยวกับระดับความมีประสิทธิภาพในภายหลัง ทั้งใน
 กรณีที่ให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอ่อนสูงในปริมาณมากกว่า และกรณีที่ให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึง
 ความอ่อนต่ำในปริมาณมากกว่า สันนิษฐานโมเดล Mixed Stereotype Content Susan T. Fiske,
 Amy J. C. Cuddy, Peter Glick และ Jun Xu (2002) ซึ่งแบ่งผลการประเมินกลุ่มทางสังคม
 ออกเป็น 4 ประเภท คือ กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามีทั้งประสิทธิภาพและความอ่อนสูง กลุ่มที่
 ได้รับการประเมินว่ามีทั้งประสิทธิภาพและความอ่อนต่ำ กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามี
 ประสิทธิภาพสูงแต่มีความอ่อนต่ำ และกลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามีทั้งความอ่อนสูงแต่มี
 ประสิทธิภาพต่ำ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการในการประเมินกลุ่มบุคคลซึ่งมีตัวแปรสำคัญ 2 ตัวแปร คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น ซึ่งเป็นมิติพื้นฐานในการตัดสินใจทางสังคม (social judgment) จากงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น มีความสัมพันธ์ทางลบต่อกันเมื่อนำมาใช้ในการประเมินกลุ่มบุคคลสองกลุ่มพร้อมกัน คือ กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่า จะได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นต่ำกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง ส่วนอีกกลุ่มที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าจะได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มแรก เช่นเดียวกับเมื่อกลุ่มหนึ่งได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นมากกว่า ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มนั้นจะได้รับการประเมินว่ามีระดับต่ำกว่าอีกกลุ่ม และอีกกลุ่มที่มีความอบอุ่นต่ำกว่าจะได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มแรก

งานวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 การศึกษาใหญ่ การศึกษาที่ 1 ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของระดับความมีประสิทธิภาพต่อการประเมินระดับความอบอุ่น แบ่งเป็น 2 เงื่อนไขตามปริมาณข้อมูลของตัวแปรต้น คือ ระดับความมีประสิทธิภาพสูงและต่ำที่ผู้ร่วมวิจัยได้รับ

เงื่อนไขที่หนึ่ง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 1 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มเขียว

เงื่อนไขที่สอง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

สมมติฐานที่ 4 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มเขียว

การศึกษาที่ 2 มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของระดับความอบอุ่นต่อการประเมินระดับความมีประสิทธิภาพ แบ่งเป็น 2 เงื่อนไขตามปริมาณข้อมูลของตัวแปรต้น คือ ระดับความอบอุ่นสูงและต่ำที่ผู้ร่วมวิจัยได้รับ

เงื่อนไขที่หนึ่ง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูงมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 5 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

สมมติฐานที่ 6 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มเขียว

เงื่อนไขที่สอง ข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำมีปริมาณมากกว่าข้อมูลที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง มีสมมติฐานในการวิจัย 2 ข้อ คือ

สมมติฐานที่ 7 กลุ่มเขียวจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีความอบอุ่นสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน

สมมติฐานที่ 8 กลุ่มน้ำเงินจะได้รับการประเมินว่าเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มเขียว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวนทั้งหมด 260 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 130 คนและเพศชาย 130 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวนทั้งหมด 93 คน แบ่งเป็นนิสิตคณะจิตวิทยา ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 22 คน และเพศชาย 13 คน และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะต่างๆ คณะชั้นปีจำนวน 58 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 23 คน และเพศชาย 35 คน

วิธีดำเนินการทดลอง

การศึกษาที่ 1

ขั้นตอนในการทดลอง

1. การทดลองใช้เวลาประมาณ 30 นาที โดยในการทดลองแต่ละครั้งมีผู้ร่วมการทดลอง 2-4 คน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่ห้องทดลองแล้ว ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับผู้ร่วมการทดลอง เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด จากนั้นจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทดลองครั้งนี้กับผู้ร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนดังนี้

"การทดลองครั้งนี้จะให้น้องๆ ประเมินลักษณะของกลุ่มคน 2 กลุ่ม คือกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งที่ได้ไปเก็บข้อมูลโดยรวมของสมาชิกในทั้งสองกลุ่มมาแล้ว พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มเขียวเรียนเก่งและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่ากลุ่มน้ำเงิน ที่โดยเฉลี่ยแล้วเรียนไม่เก่งและเรียนรู้สิ่ง"

ต่างๆได้ซ้ำกว่า”

2. หลังจากแจ้งถึงการทดลองโดยรวมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มที่ผู้ร่วมการทดลองต้องประเมินแล้ว จึงให้ผู้ร่วมการทดลองเปิดซองที่วางอยู่บนโต๊ะ ในซองมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ หากเป็นเงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการ์ดคำซึ่งแบ่งเป็นคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 6 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 2 คำและคำกลาง 4 คำ ส่วนในเงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการ์ดคำที่ประกอบด้วยคำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 6 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความอบอุ่นต่ำ 2 คำและคำกลาง 4 คำ การ์ดคำทุกประเภทจะมีการจัดสุ่มสำหรับผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน

3. ให้ผู้ร่วมการทดลองแบ่งการ์ดออกเป็น 2 กลุ่ม ตามที่ผู้ร่วมการทดลองเห็นว่าคำในการ์ดบ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนว่า

“ให้ notions เปิดซองที่วางอยู่และเอาการ์ดคำออกมาจะ ในซองจะมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ คำในการ์ดเป็นลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินคละกันอยู่ มีทั้งลักษณะทางบวกและทางลบ สิ่งที่ notions จะต้องทำคือจัดการ์ดคำออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มเขียว และอีกกลุ่มเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มน้ำเงิน ให้จัดเป็นกลุ่มละ 6 ใบหรือ 6 คำ ตามความคิดเห็นของ notions ว่าลักษณะใดเป็นของกลุ่มไหน ที่จะให้ notions จัดการ์ดอย่างเจียวๆคนเดียว โดย notions จะมีเวลาในการจัดการ์ด 5 นาทีก่อนที่จะกลับมา หรือถ้า notions ทำเสร็จก่อนก็สามารถยกมือได้แล้วที่จะกลับมาค่ะ”

4. หลังจากผู้ร่วมการทดลองแบ่งกลุ่มการ์ดเสร็จแล้ว ผู้วิจัยสอบถามว่าการ์ดกลุ่มใดที่บ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและน้ำเงิน ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านคำบรรยายลักษณะของแต่ละกลุ่มให้ผู้วิจัยฟังทีละกลุ่มเพื่อให้ผู้วิจัยจดบันทึก อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในขั้นตอนนี้ไม่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลองแต่อย่างใด แต่เป็นเพียงขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ร่วมการทดลองได้ทบทวนคำตอบของตน และมีภาพในความคิดเกี่ยวกับกลุ่มทั้งสองที่ชัดเจน

5. จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งวางคว่าอยู่ทางด้านซ้ายของผู้ร่วมการทดลอง แบบประเมินนี้ประกอบด้วยคำ 4 ประเภท คือ คำที่บ่งบอกลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ คำที่บ่งบอกลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ หุนหันพลันแล่น และ ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย คำที่บ่งบอกลักษณะความอบอุ่นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ รักครอบครัว และ อยู่ด้วยแล้วสบายใจ คำที่บ่งบอกลักษณะความอบอุ่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ ไม่สนใจผู้อื่น และ ไม่แสดงออกทางอารมณ์ รวมทั้งสิ้น 8 คำ โดยให้

ประเมินจากมาตรแบบลิเคิร์ต 9 ช่วง โดย 1 หมายถึง ไม่ตรงมากที่สุด 2 หมายถึง ไม่ตรงมาก 3 หมายถึง ไม่ตรง 4 หมายถึง ไม่ตรงน้อย 5 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน 6 หมายถึง ตรงน้อย 7 หมายถึง ตรง 8 หมายถึง ตรงมาก และ 9 หมายถึง ตรงมากที่สุด

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจึงแจ้งจุดประสงค์ของการทดลอง และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความช่วยเหลือ

การศึกษาที่ 2

ขั้นตอนในการทดลอง

1. การทดลองใช้เวลาประมาณ 30 นาที โดยในการทดลองแต่ละครั้งมีผู้ร่วมการทดลอง 2-4 คน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่ห้องทดลองแล้ว ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับผู้ร่วมการทดลอง เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด จากนั้นจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทดลองครั้งนี้กับผู้ร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนดังนี้

"การทดลองครั้งนี้จะให้ห้องๆประเมินลักษณะของกลุ่มคน 2 กลุ่ม คือกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งที่ได้ไปเก็บข้อมูลโดยรวมของสมาชิกในทั้งสองกลุ่มมาแล้ว พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มเขียวเป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อย ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียว"

2. หลังจากแจ้งถึงการทดลองโดยรวมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มที่ผู้ร่วมการทดลองต้องประเมินแล้ว จึงให้ผู้ร่วมการทดลองเปิดซองที่วางอยู่บนโต๊ะ ในซองมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ หากเป็นเงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการ์ดคำซึ่งแบ่งเป็น คำที่บ่งบอกถึงความชอบสูง 6 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีชอบต่ำ 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 คำ และคำกลาง 4 คำ ส่วนในเงื่อนไขที่สองนั้น ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับการ์ดคำที่ประกอบด้วยคำที่บ่งบอกถึงความมีชอบต่ำ 6 คำ คำที่บ่งบอกถึงความชอบสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพสูง 2 คำ คำที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิภาพต่ำ 2 คำ และคำกลาง 4 คำ การ์ดคำทุกประเภทจะมีการจัดสุ่มสำหรับผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน

3. ให้ผู้ร่วมการทดลองแบ่งการ์ดออกเป็น 2 กลุ่ม ตามที่ผู้ร่วมการทดลองเห็นว่าคำในการ์ดบ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน โดยผู้วิจัยแจ้งกับผู้ร่วมการทดลองเหมือนกันทุกคนว่า

"ให้ห้องๆเปิดซองที่วางอยู่และเอาการ์ดคำออกมาจะคะ ในซองจะมีการ์ดคำทั้งหมด 18 ใบ คำในการ์ดเป็นลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินคละกันอยู่ มีทั้งลักษณะทางบวกและทางลบ สิ่งที่คุณจะต้องทำคือจัดการ์ดคำออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มเขียว และอีกกลุ่มเป็นคำบรรยายลักษณะของกลุ่มน้ำเงิน ให้จัดเป็นกลุ่มละ 6 ใบหรือ 6 คำ ตามความคิดเห็นของคุณว่าลักษณะใดเป็นของกลุ่มไหน พี่จะให้ห้องจัดการ์ดอย่างเงียบๆคนเดียว"

โดยน้องจะมีเวลาในการจัดการ 5 นาทีก่อนที่จะกลับมา หรือถ้าน้องทำเสร็จก่อนก็สามารถยกมือได้แล้วที่จะกลับมาค่ะ"

4. หลังจากผู้ร่วมการทดลองแบ่งกลุ่มการวัดเสร็จแล้ว ผู้วิจัยสอบถามว่าการวัดกลุ่มใดที่บ่งบอกถึงลักษณะของกลุ่มเขียวและน้ำเงิน ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านคำบรรยายลักษณะของแต่ละกลุ่มให้ผู้วิจัยฟังทีละกลุ่มเพื่อให้ผู้วิจัยจดบันทึก อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในขั้นตอนนี้ไม่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลองแต่อย่างใด แต่เป็นเพียงขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ร่วมการทดลองได้ทบทวนคำตอบของตน และมีภาพในความคิดเกี่ยวกับกลุ่มทั้งสองที่ชัดเจน

5. จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินลักษณะของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน ซึ่งวางคว่าอยู่ทางด้านซ้ายของผู้ร่วมการทดลอง แบบประเมินนี้ประกอบด้วยคำ 4 ประเภท คือ คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความมีประสิทธิภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ หุนหันพลันแล่น และ ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความอบอุ่นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 คำ คือ รักครอบครัว และ อยู่ด้วยแล้วสบายใจ คำที่บ่งบอกถึงลักษณะความอบอุ่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 คำ คือ ไม่สนใจผู้อื่น และ ไม่แสดงออกทางอารมณ์ รวมทั้งสิ้น 8 คำ โดยให้ประเมินจากมาตราแบบลิเคิร์ต 9 ช่วง โดย 1 หมายถึง ไม่ตรงมากที่สุด 2 หมายถึง ไม่ตรงมาก 3 หมายถึง ไม่ตรง 4 หมายถึง ไม่ตรงน้อย 5 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอๆกัน 6 หมายถึง ตรงน้อย 7 หมายถึง ตรง 8 หมายถึง ตรงมาก และ 9 หมายถึง ตรงมากที่สุด

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองทำแบบประเมินเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจึงแจ้งจุดประสงค์ของการทดลอง และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความช่วยเหลือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการคำนวณ โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample *t*-test) ในการตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน นอกจากนี้ ยังทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อตรวจสอบสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในแต่ละมิติของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินด้วย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาที่ 1

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการวัดค่าที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพสูงมากกว่า

4. ความชอบของของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาที่ 2

เงื่อนไขที่หนึ่ง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการค้ำที่บ่งบอกถึงความชอบสูงมากกว่าความชอบต่ำ

1. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความชอบสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ความชอบของของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เงื่อนไขที่สอง ผู้ร่วมการทดลองได้รับการค้ำที่บ่งบอกถึงความชอบต่ำมากกว่าความชอบสูง

1. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความชอบสูงกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ความชอบของของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้น มีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. กลุ่มเขียวที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่า เป็นกลุ่มที่เป็นที่รู้จัก มีเพื่อนมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มน้ำเงิน ได้รับการประเมินว่ามีความอบอุ่นกว่ากลุ่มน้ำเงิน ซึ่งผู้ร่วมการทดลองได้รับข้อมูลว่ากลุ่มน้ำเงินที่เป็นที่รู้จักน้อยกว่า ชอบทำกิจกรรมเดิมๆ หรืออยู่คนเดียวเมื่อเทียบกับกลุ่มเขียว โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ความมีประสิทธิภาพของกลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงินนั้นมีสหสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งนี้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีและงานวิจัยของต่างประเทศ แนวคิดที่สำคัญของการวิจัยครั้งนี้คือโมเดล Mixed Stereotype Content ของ Susan T. Fiske, Amy J. C. Cuddy, Peter Glick และ Jun Xu (2002) ซึ่งกล่าวถึงการจัดแบ่งกลุ่มทางสังคมในประเทศสหรัฐอเมริกา คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดแบ่งกลุ่มทางสังคมของประชากรไทยตามมิติพื้นฐานในการตัดสินทางสังคม อาจได้ข้อค้นพบที่เหมือนหรือแตกต่างออกไป แต่ก็เป็นที่ยอมรับและเข้าใจได้มากกว่าการนำงานวิจัยของต่างประเทศมาศึกษาต่อในประเทศไทย ซึ่งมีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม
2. ในการวิจัยครั้งนี้ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินกลุ่มสมมติ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเขียวและกลุ่มน้ำเงิน และพบว่าความมีประสิทธิภาพมีผลต่อการประเมินระดับความอบอุ่นของกลุ่มทางสังคม แต่ไม่พบผลดังกล่าวเมื่อนำความอบอุ่นมาจัดกระทำเป็นตัวแปรต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าหากให้ประเมินกลุ่มทางสังคมที่มีตัวตนจริง เช่น กลุ่มคนรวย กลุ่มคนจน เป็นต้น หรือกลุ่มที่ได้รับการศึกษาในประเทศไทยแล้ว พบว่าเป็นกลุ่มที่ถูกตัดสินว่ามีประสิทธิภาพหรือความอบอุ่นในระดับที่ต่างกัน อาจทำให้ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างออกไป
3. ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับมิติพื้นฐานในการตัดสินทางสังคม ซึ่งมีตัวแปร 2 ตัวแปร คือ ความมีประสิทธิภาพและความอบอุ่น อย่างไรก็ตาม คงเป็นการดีหากในภายภาคหน้ามีการศึกษาถึงตัวแปรอื่นที่อาจมีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กับมิติพื้นฐานในการตัดสินทางสังคม เช่น อารมณ์ เจตคติในด้านต่างๆ สถานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Asch, S. E. (1946). Forming impressions of personality [Electric version]. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 41, 258–290.
- DeLaMater, J. D., & Myers, D. J. (2007). *Social Psychology* (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Higher Education.
- Fiske, S. T., Cuddy, A. J. C., & Glick, P. (2001). Universal dimensions of social cognition: Warmth and competence. *Trend in Cognitive Sciences*, 11(2), 77-83.
- Fiske, S. T., Cuddy, A. J. C., Glick, P., & Xu, J. (2002). A model of (often mixed) stereotype content: Competence and warmth respectively follow from perceived status and competition [Electric version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 878–902.
- Judd, C. M., Hawkins, L. J., Yzerbyt, V., & Kashima, Y. (2005). Fundamental dimensions of social judgment: Understanding the relations between judgments of competence and warmth [Electric version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89, 899-913.
- Kervyn, N., Yzerbyt, V. Y., Judd, C. M., & Nunes, A. (2009). A question of compensation: The social life of fundamental dimensions of social perception [Electric version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(4), 828-842.
- Rosenberg, S., Nelson, C., & Vivekananthan, P. S. (1968). A multidimensional approach to the structure of personality impressions [Electric version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 9, 283–294.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความมีประสิทธิภาพของบุคคล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

เพศ _____ ชาย _____ หญิง _____

คณะ _____

ชั้นปี _____ 1 _____ 2 _____ 3 _____ 4

ส่วนที่ 2

ท่านคิดว่าบุคคลที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร? ให้ท่านเขียนลักษณะของบุคคลที่ท่านคิดว่าเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ นิสัยที่ท่านคิดว่าเป็นนิสัยของผู้ที่มีประสิทธิภาพ หรือพฤติกรรมที่ท่านมีความเห็นว่าบุคคลที่มีประสิทธิภาพจะกระทำ ท่านสามารถเขียนบรรยายเป็นภาพรวมของบุคคล หรือเขียนเป็นรายข้อก็ได้ ทั้งนี้ขอให้ท่านเขียนลักษณะ นิสัยและพฤติกรรมรวมทั้งหมดอย่างน้อย 5 ประการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ ☺

แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความมีประสิทธิภาพต่ำของคุณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

เพศ _____ ชาย _____ หญิง

คณะ _____

ชั้นปี _____ 1 _____ 2 _____ 3 _____ 4

ส่วนที่ 2

ท่านคิดว่าบุคคลที่มีประสิทธิภาพต่ำเป็นอย่างไร? ให้ท่านเขียนลักษณะของบุคคลที่ท่านคิดว่าเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพต่ำ นิสัยที่ท่านคิดว่าเป็นนิสัยของผู้ที่มีประสิทธิภาพต่ำ หรือพฤติกรรมที่ท่านมีความเห็นว่าบุคคลที่มีประสิทธิภาพต่ำจะกระทำ ท่านสามารถเขียนบรรยายเป็นภาพรวมของบุคคล หรือเขียนเป็นรายข้อก็ได้ ทั้งนี้ขอให้ท่านเขียนลักษณะ นิสัยและพฤติกรรมรวมทั้งหมดอย่างน้อย 5 ประการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ ☺

แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความอบอุ่นของบุคคล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

เพศ _____ ชาย _____ หญิง _____

คณะ _____

ชั้นปี _____ 1 _____ 2 _____ 3 _____ 4

ส่วนที่ 2

ท่านคิดว่าบุคคลที่มีความอบอุ่นเป็นอย่างไร? ให้ท่านเขียนลักษณะของบุคคลที่ท่านคิดว่าเป็นบุคคลอบอุ่น นิสัยที่ท่านคิดว่าเป็นนิสัยของผู้ที่มีความอบอุ่น หรือพฤติกรรมที่ท่านมีความเห็นว่าบุคคลที่มีความอบอุ่นจะกระทำ ท่านสามารถเขียนบรรยายเป็นภาพรวมของบุคคล หรือเขียนเป็นรายชื่อก็ได้ ทั้งนี้ขอให้ท่านเขียนลักษณะ นิสัยและพฤติกรรมรวมทั้งหมดอย่างน้อย 5 ประการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ ☺

แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความเย็นชาของบุคคล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

เพศ _____ ชาย _____ หญิง _____

คณะ _____

ชั้นปี _____ 1 _____ 2 _____ 3 _____ 4

ส่วนที่ 2

ท่านคิดว่าบุคคลที่มีความเย็นชาเป็นอย่างไร ? ให้ท่านเขียนลักษณะของบุคคลที่ท่านคิดว่าเป็นบุคคลเย็นชา นิสัยที่ท่านคิดว่าเป็นนิสัยของผู้ที่มีความเย็นชา หรือพฤติกรรมที่ท่านมีความเห็นว่าบุคคลที่มีความเย็นชาจะกระทำ ท่านสามารถเขียนบรรยายเป็นภาพรวมของบุคคล หรือเขียนเป็นรายข้อก็ได้ ทั้งนี้ขอให้ท่านเขียนลักษณะ นิสัยและพฤติกรรมรวมทั้งหมดอย่างน้อย 5 ประการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ ☺

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

เพศ ชาย หญิง

คณะ _____

ชั้นปี 1 2 3 4

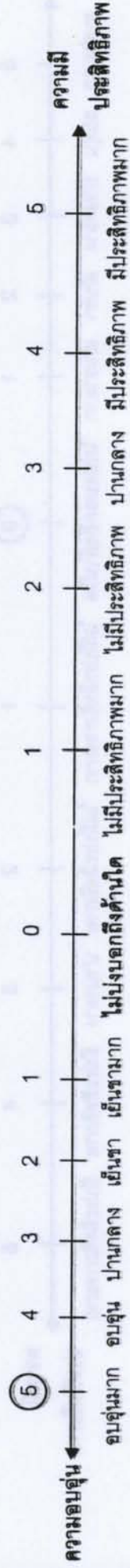
ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม

คำชี้แจง ในส่วนของแบบสอบถามนี้ประกอบด้วยคำที่เกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพจำนวน 65 คำ ท่านคิดว่าค่าแต่ละค่าบ่งบอกถึงความบ่อย ความถี่ ประสิทธิภาพ ความ
ไม่มีประสิทธิภาพ หรือ ไม่บ่งบอกถึงด้านใดเลย ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยในแต่ละข้อให้ท่านทำเครื่องหมาย ได้เพียงแค

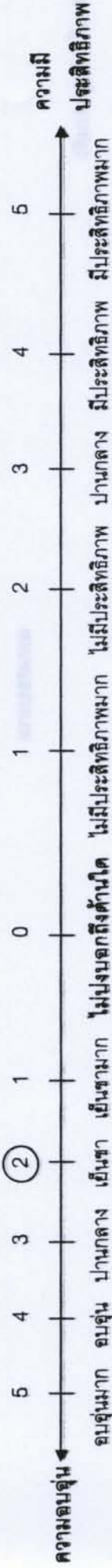
1.23 เท่านั้น

ตัวอย่าง ไม่มีความรับผิดชอบ

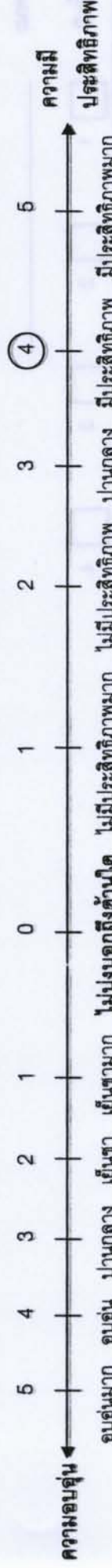
หากท่านคิดว่าลักษณะนี้บ่งบอกถึง "ความอบอุ่นมาก" ให้ท่านทำเครื่องหมาย ล้อมรอบหมายเลข 5 ที่อยู่ด้านซ้ายซึ่งเป็นที่แสดงระดับของความอบอุ่น

หากท่านคิดว่าลักษณะนี้บ่งบอกถึง "ความเป็นเขา" ให้ท่านทำเครื่องหมาย ส้อมรอบหมายเลข 2 ที่อยู่ด้านซ้ายซึ่งเป็นด้านที่แสดงระดับของความอบอุ่น

หากท่านคิดว่าลักษณะนี้บ่งบอกถึง "ความมีประสิทธิภาพ" ให้ท่านทำเครื่องหมาย ส้อมรอบหมายเลข 4 ที่อยู่ด้านขวาซึ่งเป็นด้านที่แสดงระดับของความมีประสิทธิภาพ

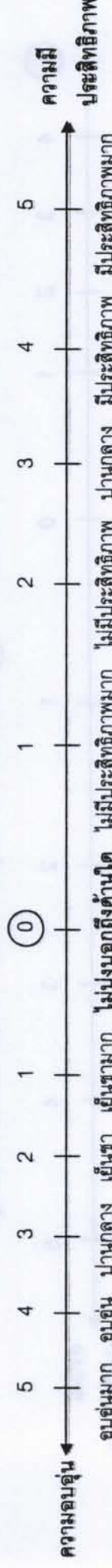

หากท่านคิดว่าลักษณะนี้บ่งบอกถึง "ความไม่มีประสิทธิภาพมาก" ให้ท่านทำเครื่องหมาย ส้อมรอบหมายเลข 1 ที่อยู่ด้านขวาซึ่งเป็นด้านที่แสดงระดับของความมี

ประสิทธิภาพ

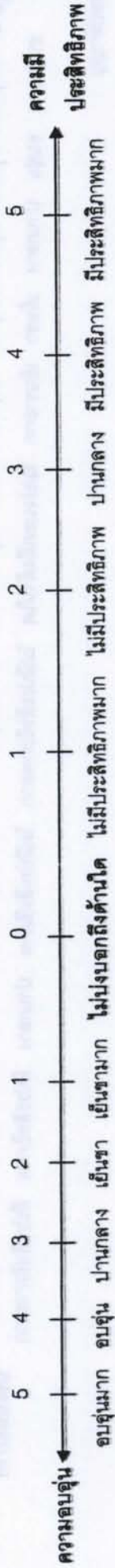

หากท่านคิดว่าลักษณะนี้ "ไม่บ่งบอกถึงด้านใดเลย" ให้ท่านทำเครื่องหมาย ส้อมรอบหมายเลข 0 ที่อยู่ตรงกลางของเส้น

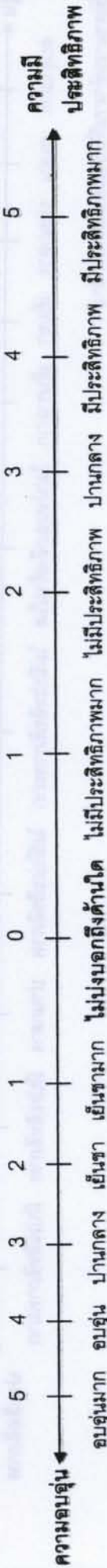

แบบสอบถาม

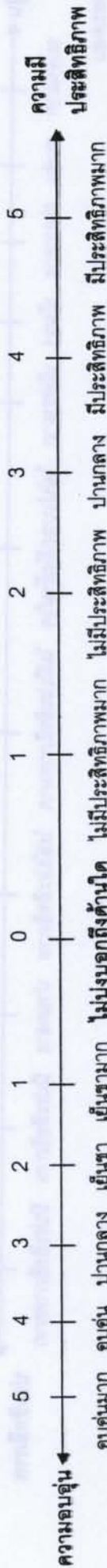
รักครอบครัว

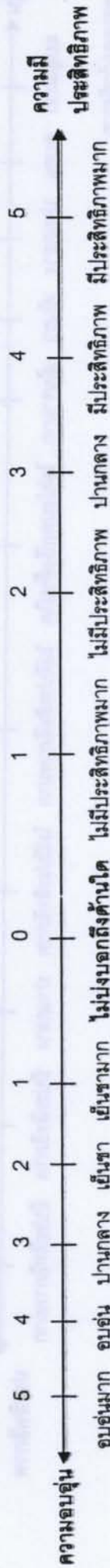
มีระเบียบในการทำงาน

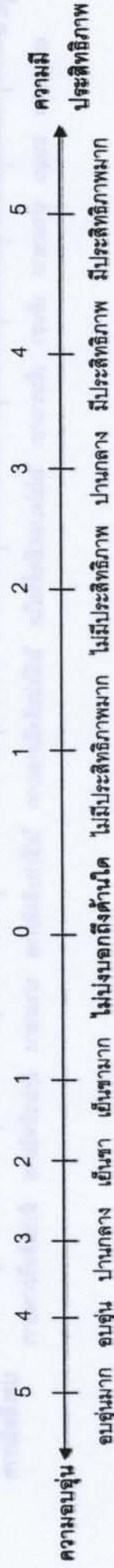
พูดน้อย

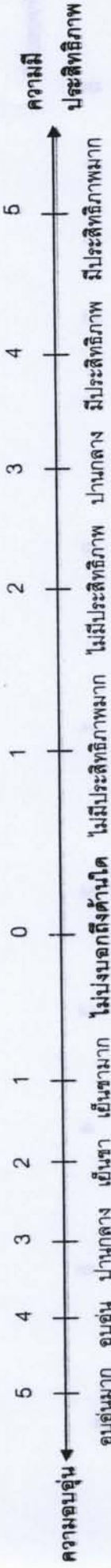
มีความตั้งใจและมุ่งมั่นพยายาม

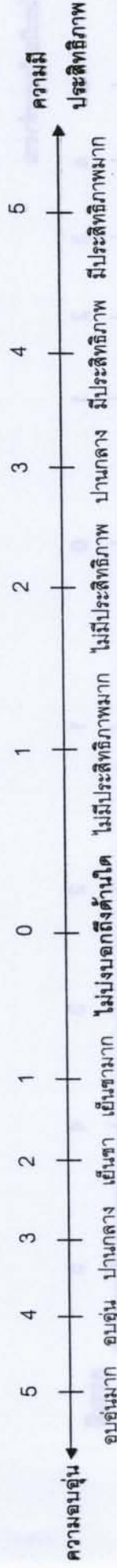
เข้าใจผู้อื่น

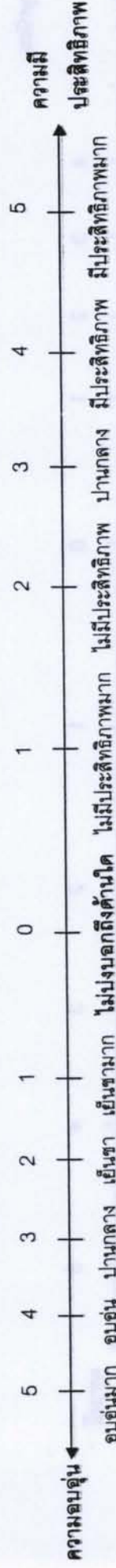
มีความเด็ดขาด

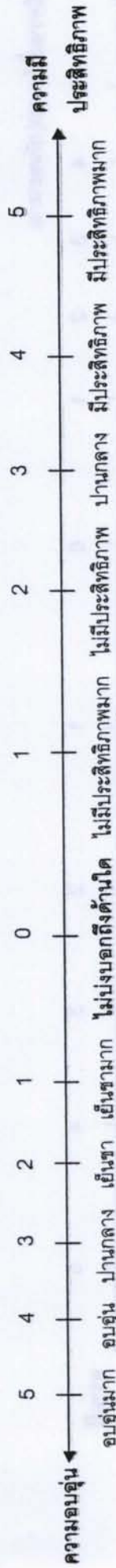
ชอบทำบุญ

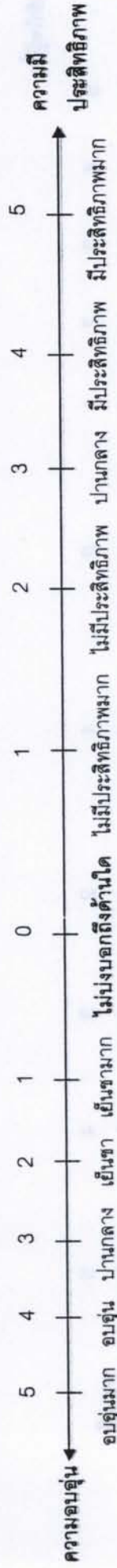
ไม่สามารทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

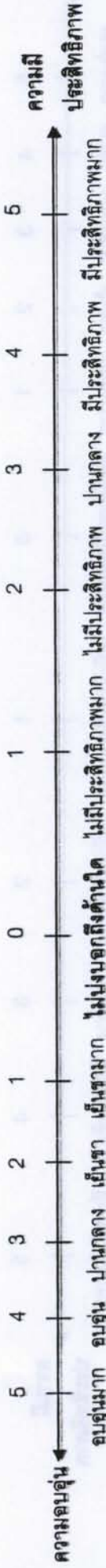
รอบคอบ

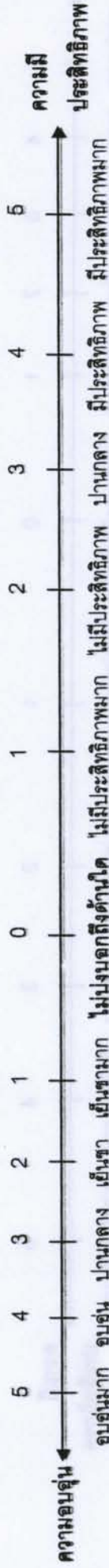
ชอบออกกำลังกาย

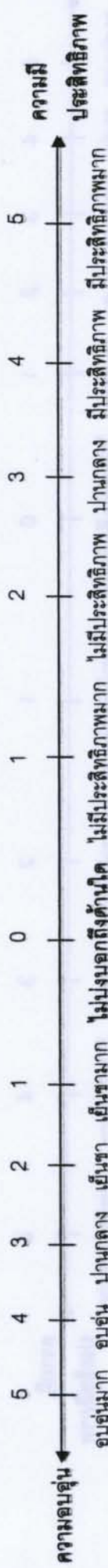
ไม่แสดงออกทางอารมณ์

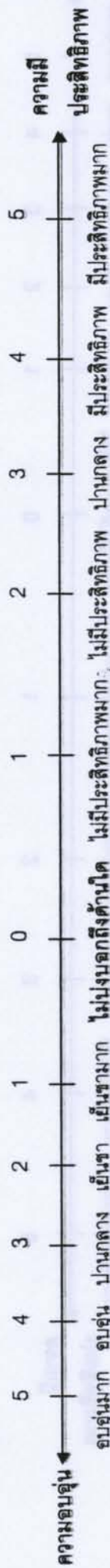
อึดยาศัยดี

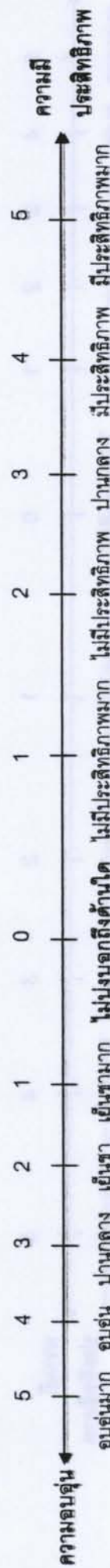
ทะเลเยชยาน

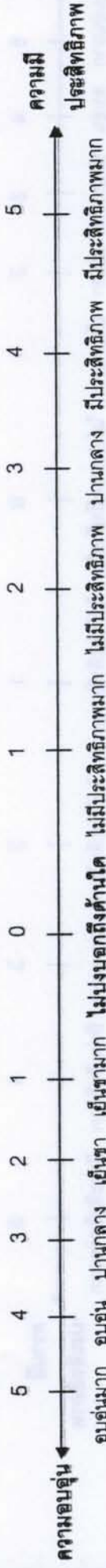
กล้าแสดงออก

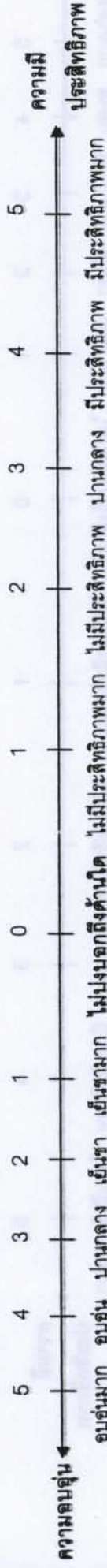
ไม่สนใจผู้อื่น

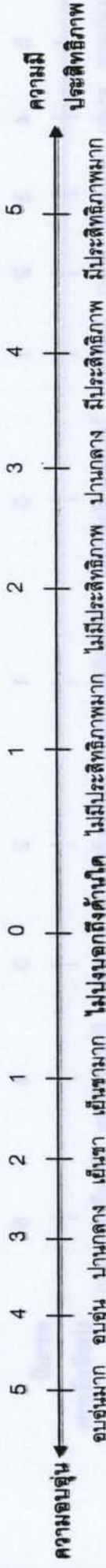
ทุนหันหลังเล่น

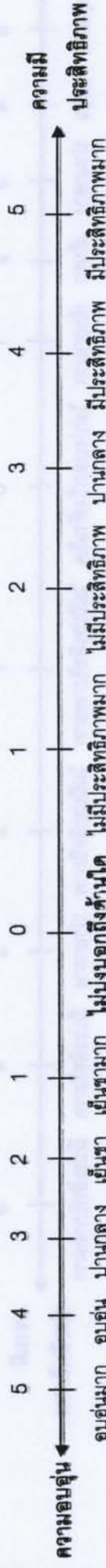
ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น

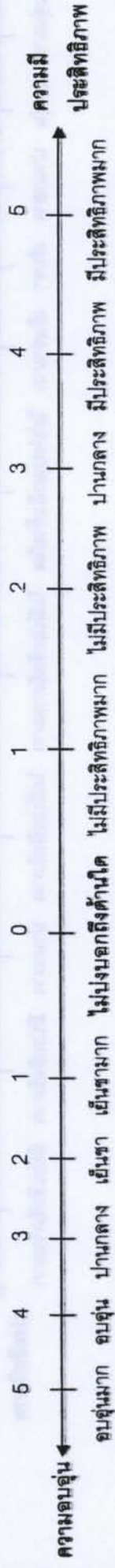
ผิดวันประกันพุง

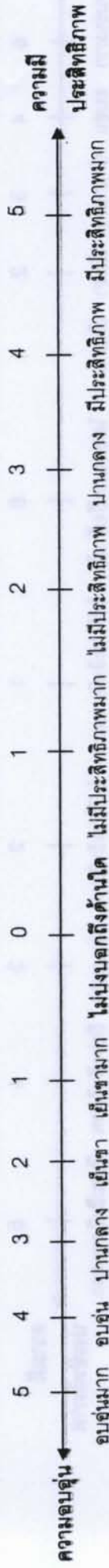
ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

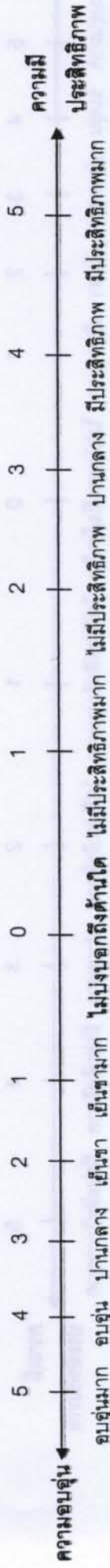
ชอบท่องเที่ยว

เป็นที่พึงพาของคนอื่นได้

มีความสามารถในการตัดสินใจ

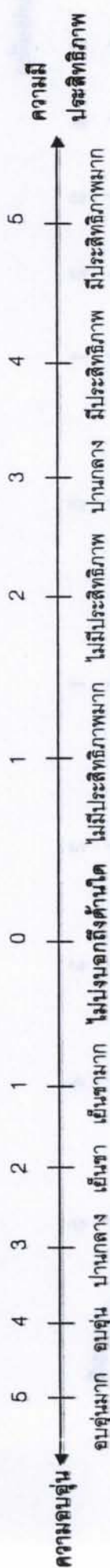
เอาใจใส่ดูแลผู้อื่น

มองโลกในแง่ดี

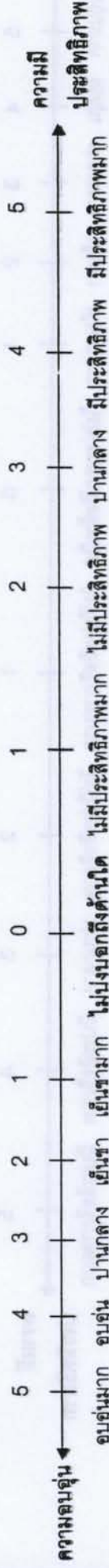
ชอบอ่านหนังสือการ์ตูน

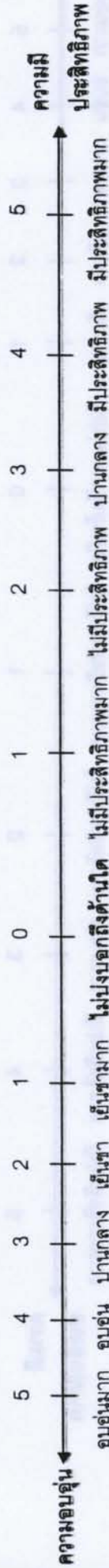
ดำเนินชีวิตอย่างไรจุดหมาย

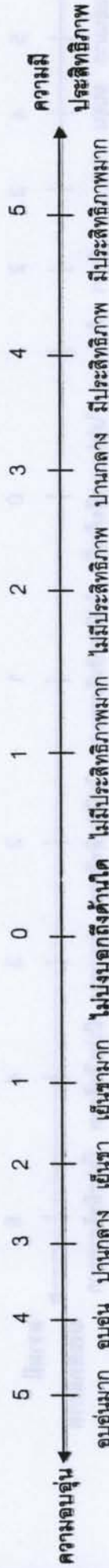
พึ่งพาคนอื่นตลอดเวลา

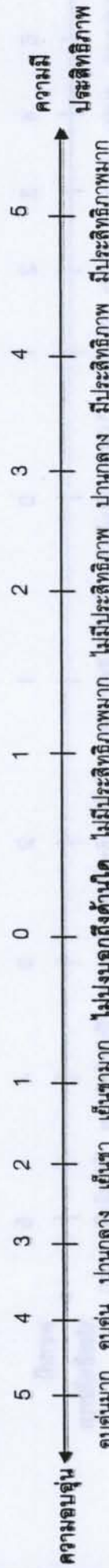
เปิดกว้าง พร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

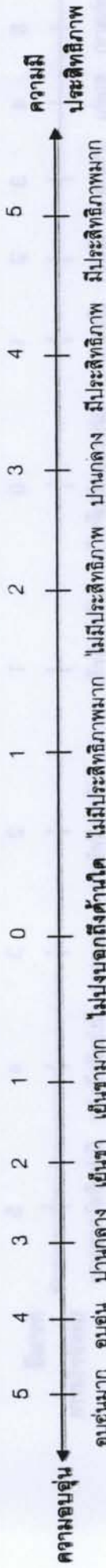
ทำงานไม่เป็นระบบระเบียบ

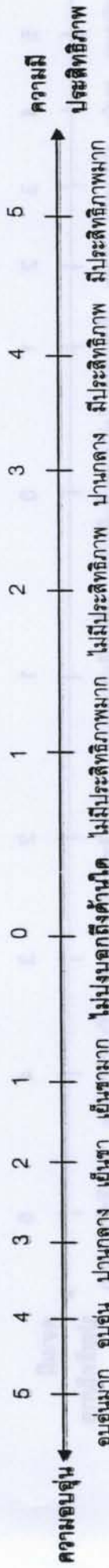
มนุษย์สัมพันธ์ไม่ดี

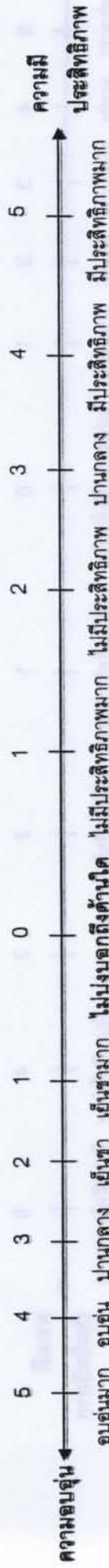
ข้อพึงเพลง

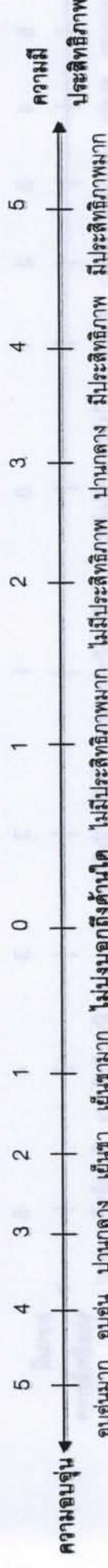
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

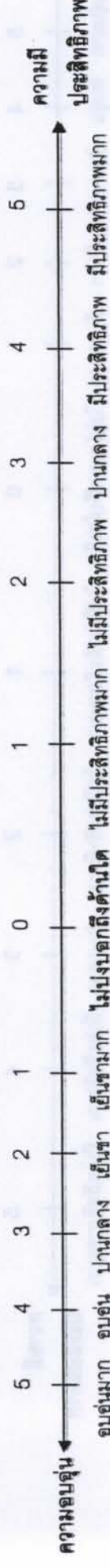
ไม่มีความมุ่งมั่นพยายาม

ไม่สามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้

มีความรู้ความสามารถ

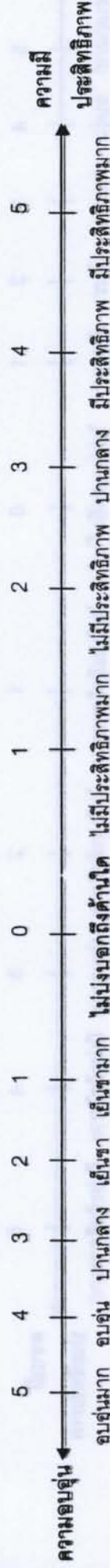
โลกส่วนตัวสูง

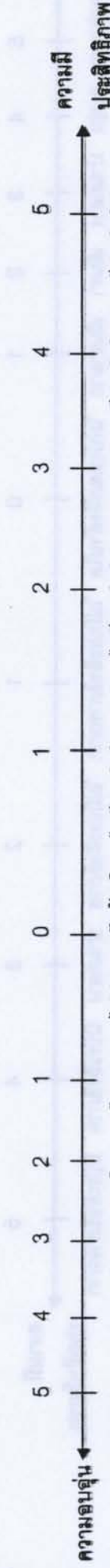
ชอบเล่นเกมส์

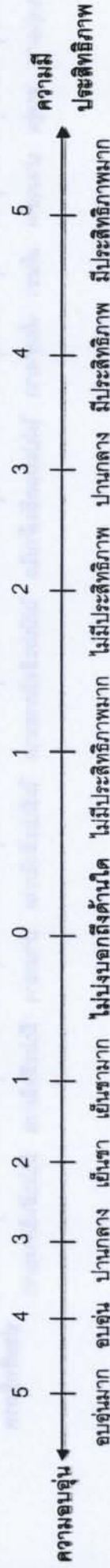
มีน้ำใจ

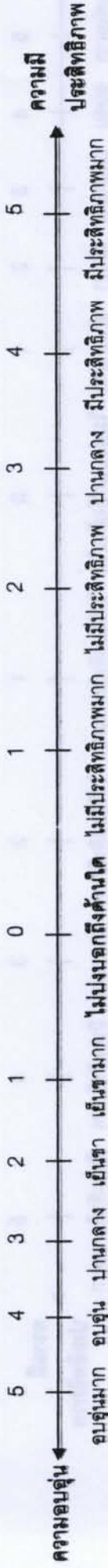
เชื่อมั่นในตนเองสูง

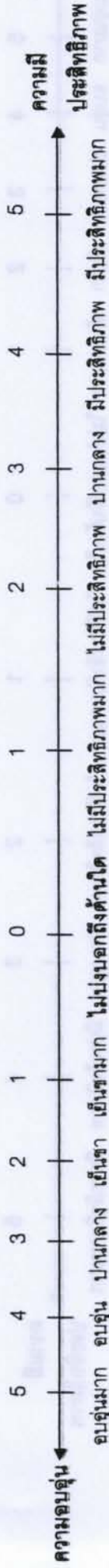
ขี้เกียจ

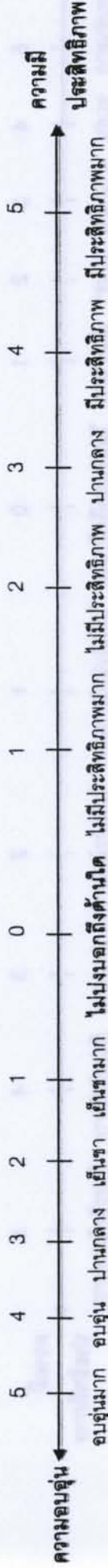
มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

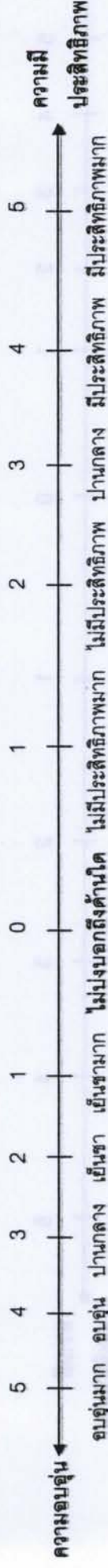
เก็บตัว

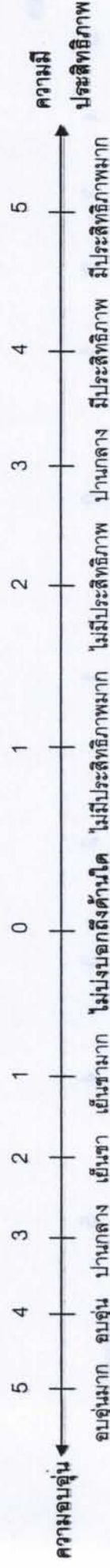
ชอบวาดรูป

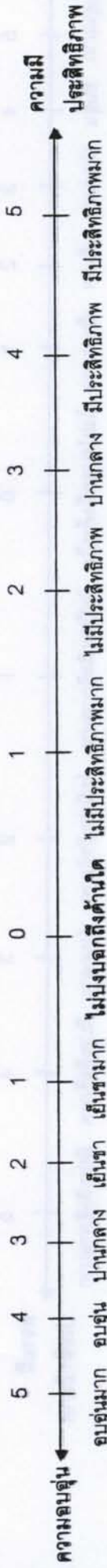
ให้อภัย

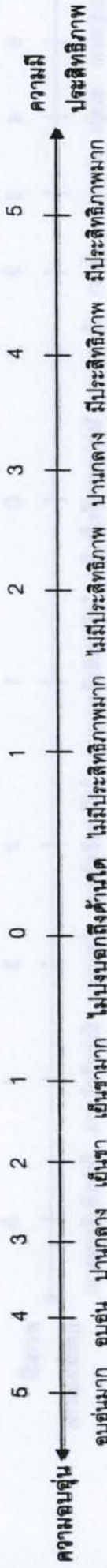
มีความรับผิดชอบ

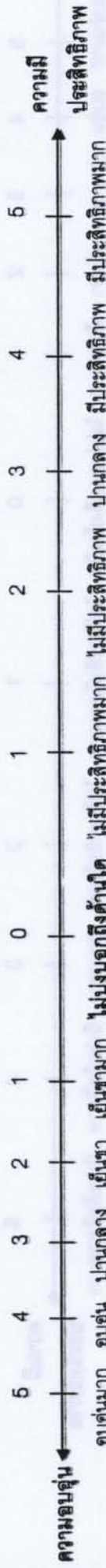
เห็นแก่ตัว

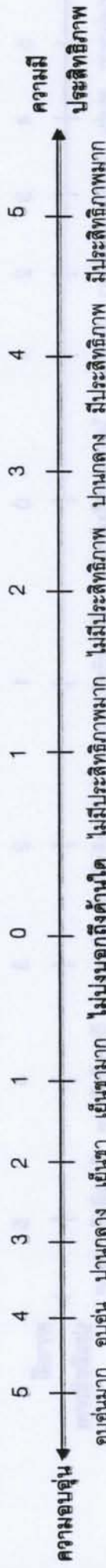
ใจกว้าง

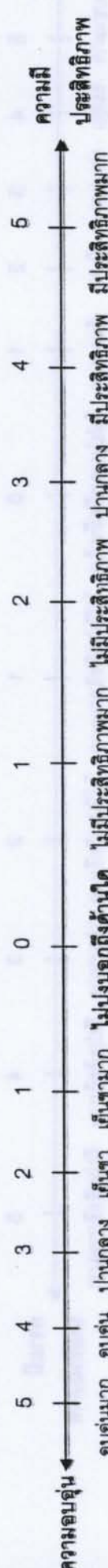
ชอบรับประทานอาหารอร่อยๆ

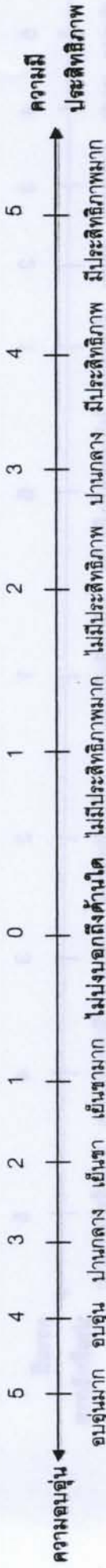
ใจเย็น

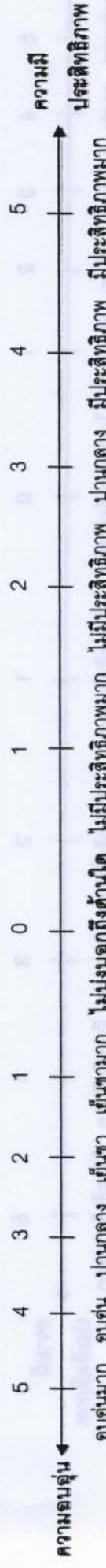
ยึดตัวเองเป็นหลัก

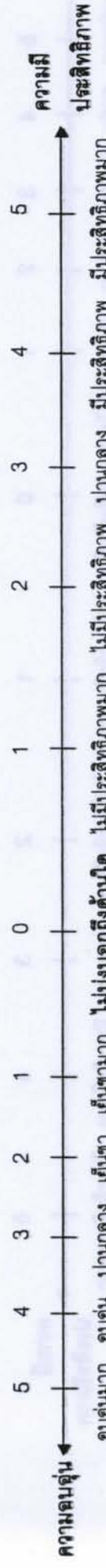
มนุษย์สัมพันธ์

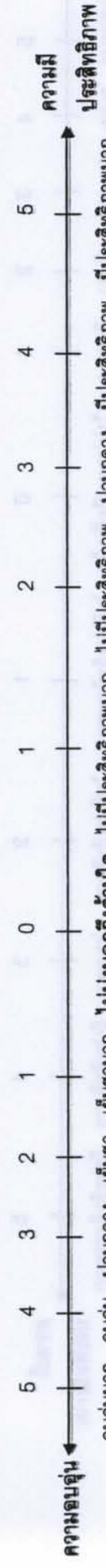
แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

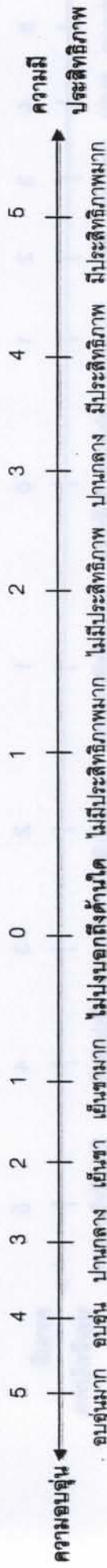
นิ่งเฉย

ไม่สนใจเมื่อผู้อื่นต้องการความช่วยเหลือ

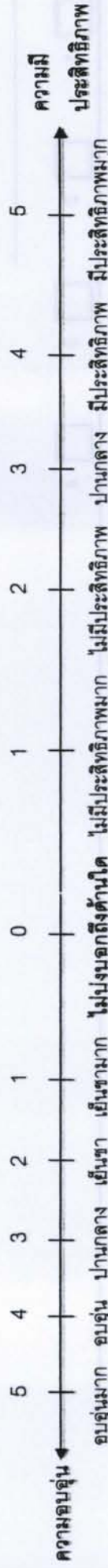
ชอบดูภาพยนตร์

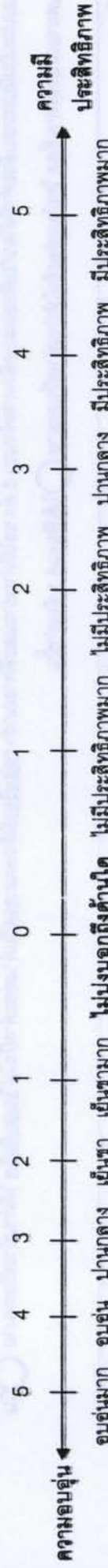
อยู่ด้วยแล้วสบายใจ

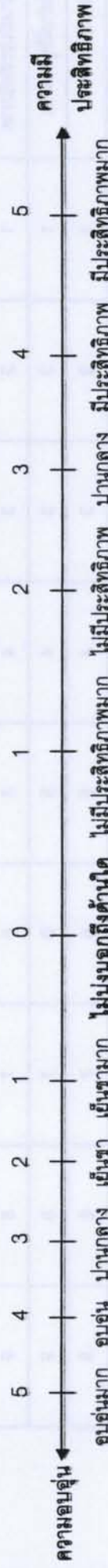
มีความเป็นผู้นำ

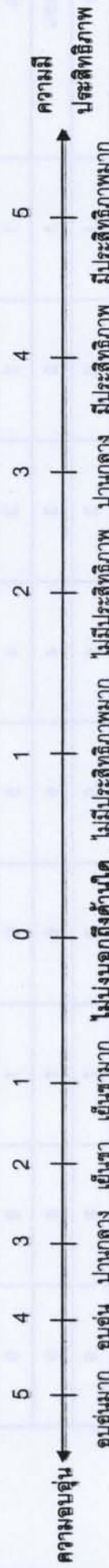
มองโลกในแง่ลบ

ขาดความเชื่อมั่นตนเอง

มีปฏิภาณไหวพริบ

Psy 107

คณะจิตวิทยา

00488

ผู้แต่ง อัครนันท์ จิตต์ธรรม

Psy 107

00488

- อัครนันท์ จิตต์ธรรม
- อธิพลของมิติพื้นฐานในการตัดสินใจ ทางสังคม ต่อการประเมินกลุ่มบุคคล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

เพศ ชาย หญิง

คณะ _____

ชั้นปี 1 2 3 4

ส่วนที่ 2 แบบประเมิน

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ประกอบด้วยคำที่เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพจำนวน 8 คำ ขอความเห็นชอบและพิจารณาคุณสมบัติตามเกณฑ์และขงสภาคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยในแต่ละข้อให้ทำเครื่องหมาย ได้เพียงแต่ 1 อันเท่านั้น

ลักษณะ	ไม่ตรงมากที่สุด	ไม่ตรงมาก	ไม่ตรง	ไม่ตรงน้อย	ตรงและไม่ตรงพอๆกัน	ตรงน้อย	ตรง	ตรงมาก	ตรงมากที่สุด
ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมาย	1	2	3	4	5	6	7	8	9
อยู่ด้วยแล้วสบายใจ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ไม่แสดงออกทางอารมณ์	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ไม่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ไม่สนใจผู้อื่น	1	2	3	4	5	6	7	8	9
หุนหันพลันแล่น	1	2	3	4	5	6	7	8	9
รักครอบครัว	1	2	3	4	5	6	7	8	9